

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему

**«СЛЕНГ ЯК ФЕНОМЕН ДИСКУРСУ АНГЛОМОВНИХ
РОЗВАЖАЛЬНИХ ШОУ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО
ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ»**

Виконав: здобувач 2 курсу, групи ПР-20-2м
Спеціальності 035 Філологія
«Переклад (англійська)»
Самойленко Антон Русланович

Керівник: Галкіна Яна Вікторівна,
канд. філол. наук, доцент кафедри
англійської філології та перекладу

**м. Дніпро
2022**

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
здобувачу денної форми навчання
освітнього ступеня «магістр» спеціальності 035 Філологія
Самойленко Антон Русланович
(Прізвище, ім'я, по батькові)

Тема кваліфікаційної роботи: «Сленг як феномен дискурсу англомовних розважальних шоу та проблеми його перекладу українською»

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи		Підписи
		за планом	фактично	
1	Закріплення керівника кваліфікаційної роботи	7.09.21	7.09.21	
2	Вибір та обговорення теми кваліфікаційної роботи	10.09.21	10.09.21	
3	Остаточне затвердження теми кваліфікаційної роботи	11.09.21	11.09.21	
4	Одержання завдання на кваліфікаційну роботу у наукового керівника	11.09.21	11.09.21	
5	Складання бібліографії та вивчення літературних джерел	15.09.21	15.09.21	
6	Виконання першого розділу	5.10.21	5.10.21	
7	Виконання другого розділу	1.11.21	1.11.21	
8	Виконання третього розділу	1.12.21	1.12.21	
9	Оформлення висновків і рекомендацій	7.12.21	7.12.21	
10	Оформлення роботи, одержання відзиву	14.12.21	14.12.21	
11	Попередній захист кваліфікаційної роботи	19.12.21	19.12.21	
12	Захист кваліфікаційної роботи	23.01.22	23.01.22	

Дата видачі завдання «11» вересня 2021 р.

Здобувач

Керівник кваліфікаційної роботи

(Підпис)

(Підпис)

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № від вересня 2021 р.

Зав. кафедри Н. В. Зінукова

3

АНОТАЦІЯ

Самойленко А.Р. Сленг як феномен дискурсу англомовних розважальних шоу та проблеми його перекладу українською.

Робота присвячена дослідженню сленгу як феномену дискурсу англомовних розважальних шоу та проблемам його перекладу українською. Були розглянуті поняття сленгу, підходи до його вивчення, специфіка сленгової лексики та її функції як в англійській, так і в українській мовах. Також було розглянуто питання специфіки мовлення в розважальних, зокрема в ток-шоу; виділено та проаналізовано методи і прийоми роботи перекладача при перекладі сленгових елементів.

На практичному матеріалі були проаналізовані способи перекладу сленгових одиниць, визначені найпопулярніші способи передачі сленгових одиниць; також був проведений лінгвістичний аналіз сленгових елементів, що містяться в реченнях, прояснено значення та описана сфера вжитку кожної з наведених сленгових одиниць. Основним джерелом практичного матеріалу були американські розважальні та ток-шоу, що знаходяться у вільному доступі в мережі Інтернет.

Ключові слова: сленг, переклад сленгу, дослідження сленгу, граматичні та лексичні трансформації, специфіка мовлення, англомовні ток-шоу.

4

SUMMARY

Samoilenko A.R. Slang as a phenomenon of English-language entertainment shows discourse and problems of its translation into Ukrainian.

This thesis work is devoted to the study of slang as a phenomenon of English

language entertainment shows discourse and the problems of its translation into Ukrainian. The concepts of slang, approaches to its study, the specifics of slang vocabulary and its functions in both English and Ukrainian were considered. The peculiarities of entertainment shows language, in particular, talk shows, was also considered; methods and techniques of the translator's work while translating slang elements were defined and analyzed.

In the practical part of the work, the methods of translating slang units were analyzed, the most popular ways of transmitting slang units were defined; a linguistic analysis of slang elements, contained in sentences, was also carried out, the meaning and scope of use of each of slang unit given as an example were clarified. The main source of practical material was American entertainment and talk shows, which are freely available on the Internet.

Keywords: slang, slang translation, slang research, grammatical and lexical transformations, language peculiarities, English-language talk shows.

5

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ СЛЕНГУ В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ ТОК ШОУ	11
1.1. Поняття сленгу та підходи до його вивчення.....	11
1.2. Специфіка сленгової лексики та її функції в англійській та українській мовах	16
1.3. Специфіка мовлення в ток-шоу.....	25
1.4. Методи і прийоми роботи перекладача при перекладі сленгових елементів.....	32
РОЗДІЛ 2. ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ СЛЕНГОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ ТОК-ШОУ	39
2.1. Сленгові елементи – іменники.....	39
2.2. Сленгові елементи – дієслова.....	43
2.3. Сленгові елементи – прислівники.....	47
2.4. Сленгові елементи – прикметники.....	48
2.5. Сленгові елементи – словосполучення та речення.....	49
РОЗДІЛ 3. ЗАСТОСУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ДЛЯ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ СЛЕНГОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ.....	53
3.1. Переклад сленгових елементів за допомогою антонімічного перекладу	53
3.2. Переклад сленгових елементів за допомогою калькування.....	55
3.3. Переклад сленгових елементів за допомогою підбору функціонального аналогу	56

3.4. Переклад сленгових елементів за допомогою підбору умовного семантичного еквіваленту.....	61
3.5. Переклад сленгових елементів за допомогою транслітерації.....	70
3.6. Переклад сленгових елементів за допомогою описового перекладу	72
3.7. Відсоткове співвідношення застосованих способів перекладу сленгових елементів.....	75
ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	80
Список використаної літератури:	80
Список використаних джерел:.....	83
ДОДАТОК.....	88
ПРИКЛАДИ РЕЧЕНЬ ЗІ СЛЕНГОВОЮ ЛЕКСИКОЮ ТА ЇХ ПЕРЕКЛАД УКРАЇНСЬКОЮ:	88
ABSTRACT	91

ВСТУП

Темою даної дипломної роботи є дослідження сленгової лексики в англomовному дискурсі ток-шоу та особливостей її перекладу українською. У зв'язку із постійними змінами в мові, а також запозиченням певних лексичних одиниць із інших, зокрема нелітературних джерел, явище сленгу стає більш поширеним, тому дослідження особливостей його перекладу вважається актуальним.

Сьогодні сленгова лексика є невід'ємною частиною кожної мови. Молодіжний сленг показує і відображає суспільні проблеми та доводить те, що «молодіжна мова» залежить від життя суспільства. Англійський молодіжний сленг є цікавим лінгвістичним феноменом, побутування якого обмежене не тільки певними віковими рамками, але і соціальними, тимчасовими та просторовими. Молодіжний сленг виступає потужним засобом вираження, репрезентує значний фрагмент мовної та концептуальної картин світу молодих людей.

Сленг може об'єднувати різні групи людей на основі спільності однакових установок і соціальних цінностей. Молодіжний сленг як повсякденна мова спілкування молоді є своєрідним показником її рівня розвитку, інтересів, уподобань та потреб.

На розвиток сленгу широко вплинула та впливає понині комп'ютеризація. Передача сенсу, ідеї та образу з появою комп'ютера отримала додаткові можливості проти письма і печатки. Великий вплив також мають інтернет-

ресурси. Доступ до іноземних сайтів та перегляд фільмів в оригінальному дубляжі розширює словниковий запас молоді та додає до нього нових виразів.

Беручи до уваги те, що мова постійно розвивається, проблема адекватного перекладу сленгової лексики виникає все частіше. На жаль, ступінь вивченості цієї теми далекий від бажаного, зокрема, питання

7

специфіки вживання сленгу в англійській та українській мовах, недостатньо вивчених прийомів та методів його перекладу.

З іншого боку, існує велика кількість лінгвістичних праць, присвячених дослідженню сленгової лексики та її перекладу. Багато відомих лінгвістів та дослідників, таких як В.А. Хом'яков, М.М. Маковський, М.М. Копиленко, Є.А. Полехіна, В. Обухова, Л. Ставицька, Є.Є. Матюшенко, Р.З. Гінзбург, В.І. Заботкіна, Т.Є. Захарченко, Є.В. Багдасарова, Ю.К. Волошин, а також Т.М. Кондратюк та багато інших зробили вагомий внесок в дослідження даної проблеми.

Актуальність. Переклад сленгової лексики в англійському дискурсі – в даній роботі на прикладі розважальних шоу – є досить складним явищем, і тому постійно розглядається як вітчизняними, так і зарубіжними дослідниками. Зростає необхідність у пошуку ефективних перекладацьких прийомів, яких слід дотримуватися для якісного перекладу українською мовою.

Спираючись на актуальність, можемо визначити **мету дослідження**, проведеного в цій кваліфікаційній роботі, яка полягає в знаходженні засобів адекватного перекладу сленгової лексики в англійському дискурсі сучасних розважальних шоу українською мовою.

Відповідно до мети роботи були сформульовані **завдання**, вирішення яких спрямоване на всебічне розкриття теми та досягнення поставленої мети, а саме:

- визначити поняття «сленг» та дослідити підходи до його вивчення;
- розглянути специфіку вживання сленгової лексики в англійській та українській мовах;
- дослідити специфіку мовлення в сучасних розважальних шоу; ● проаналізувати особливості перекладу сленгової лексики українською мовою.

8

Об'єктом дослідження цієї наукової роботи є сучасна сленгова лексика в англomовному дискурсі розважальних шоу.

Предмет дослідження становить специфіка перекладу сучасної сленгової лексики в англomовному дискурсі розважальних шоу. Для досягнення мети дослідження, необхідно використовувати загальнонаукових теоретичних **методів дослідження**. У ході написання дипломної роботи були використані методи наукового пізнання, а саме метод якісного аналізу, описовий та порівняльний методи.

Наукова новизна роботи полягає в:

- комплексному науковому аналізу досліджень багатьох вчених; ● дослідженні специфіки мовлення в розважальних шоу, зокрема в ток-шоу на матеріалі різних мов та аналізі побудови ток-шоу у сучасному англomовному дискурсі;
- визначенні найефективніших засобів перекладу сленгової лексики у сучасному англomовному дискурсі розважальних, зокрема ток-шоу.

Теоретичне значення дослідження полягає у подальшому дослідженні особливостей перекладу українською мовою сленгової лексики в сучасному англomовному дискурсі розважальних шоу.

Практичне значення роботи полягає у можливості практичного використання отриманих результатів досліджень у викладанні дисциплін філологічного циклу таких, як «Лексикологія англійської мови», «Теорія і практика письмового перекладу», на лекційно-семінарських заняттях з прикладного мовознавства, а також у роботі перекладачів, які виконують переклад сучасної сленгової лексики.

Теоретична частина роботи базується на працях, як вітчизняних так і зарубіжних вчених і лінгвістів, таких як В.А. Хом'яков, М.М. Маковський, М.М. Копиленко, Є.А. Полехіна, В. Обухова, Л. Ставицька, Є.Є. Матюшенко, Р.З. Гінзбург, В.І. Заботкіна, Т.Є. Захарченко, Є.В. Багдасарова та багатьох інших.

9

Практична частина роботи базується на аналізі відео-матеріалів таких англomовних ток-шоу як «The Tonight Show Starring Jimmy Fallon», «The Late Late Show with James Corden», «The Late Show with Stephen Colbert», «The Maury

Povich Show» та розважальних шоу, таких як «Family Feud» та інших.

При проведенні дослідження було використано українські та англійські словники та різні електронні словники для перекладу практичного матеріалу (Перший словник українського молодіжного сленгу, Urban Dictionary та Dictionary of Contemporary Slang та інші інтернет-ресурси).

Апробація роботи. Результати кваліфікаційної роботи було опубліковано у збірнику тез VII Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених “Молодь України в контексті міжкультурної комунікації”.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, основної частини, яка містить три розділи (теоретичний, аналітичний і практичний), загальних висновків, списку використаних джерел та додатку.

У вступі визначаються мета й завдання дослідження, описується актуальність, наукова новизна, теоретична значимість і практична цінність роботи, визначається предмет і об'єкт дослідження.

У **першому розділі** характеризується поняття сленгу, досліджуються особливості його вживання в англійській та українській мовах, розглядається специфіка мовлення в розважальних і ток-шоу, а також досліджуються методи роботи перекладачів.

У **другому розділі** був проведений лінгвістичний аналіз сленгових елементів в англійському дискурсі розважальних шоу.

У **третьому розділі**, були розглянуті приклади перекладу сленгу, і на основі перекладених речень, складено відсоткове співвідношення найбільш та найменш застосованих способів передачі сленгових одиниць українською мовою.

10

У висновках підсумовуються результати, отримані в ході написання наукової роботи, і визначаються перспективи подальшого вивчення цієї проблематики. До роботи також додаються список використаних джерел та додатки. Загальний обсяг дипломної роботи – 95 сторінок. Список використаних джерел налічує 113 позицій.

11

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ СЛЕНГУ В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ ТОК ШОУ

1.1. Поняття сленгу та підходи до його вивчення

Сьогодні, наш світ знаходиться в процесі постійного технічного розвитку. Внаслідок постійної глобалізації та найрізноманітніших лінгвістичних чинників мова будь-якої країни зазнає постійних змін. У сучасному світі людина має чимало технологічних можливостей, зокрема подорожей до інших держав, під час яких відбувається спілкування з носіями інших країн та запозичення лексичних одиниць їх мови, зокрема нелітературних, які відносяться до певних сфер діяльності, а також застосовуються щоб виокремитися з інших соціальних груп.

Глобальні зміни в сучасному суспільстві також призводять до змін в економічному, культурному та мовному вигляді різних країн, формуються нові поняття, цінності, нові суспільні групи та субкультури. Ці процеси зачіпають і молодіжне мовне середовище, зумовлюючи появу у ньому нових лексичних, граматичних та фразеологічних одиниць.

Наразі тлумачень поняття сленг настільки багато, що дослідники неспроможні дати однозначного визначення. Отже, доцільно буде розглянути основні із них.

В оксфордському словнику наводиться таке визначення терміну «сленг»: неформальна мова, що протиставляється стандартній літературній мові, вживається переважно в усній, ніж у письмовій мові соціально або професійно відокремлених груп людей, що має яскраво виражене експресивне забарвлення мовних одиниць, що складається з лексем і фразеологізмів, які спочатку зародилися і вживалися у певних соціальних групах та відображали їхню ціннісну орієнтацію та ідеологію [11].

Є.М. Березівська під сленгом розуміє той шар лексики, який знаходиться за межами літературної мови та вживається всіма верствами міського населення незалежно від соціального становища, віку та професії в умовах

12

неформальної комунікації [12, с. 36].

Словник-довідник лінгвістичних термінів В.А. Хом'якова дає наступне визначення сленгу: «Сленг – це слова та висловлювання, які вживаються людьми певних професій та соціальних прошарків». О.С. Ахманова має аналогічний підхід до визначення сленгу, вважаючи, що сленг – це ніщо інше, як розмовний

варіант професійної промови [13, с. 171].

О.А. Аніщенко вважає, що сленг – це мова суто розмовного і сучасного типу, що стилістично поступається стандартній формальній і навіть ввічливій неформальній мові. На думку дослідника, основними стилістичними інструментами у сленгу виступають гра слів, метафори або недомовленість, де, як, здавалося б, вже добре знайомим словам надається абсолютно новий специфічний зміст, іноді з умисним порушенням граматичних норм, для надання висловлюванню певного стилістичного колориту [14, с. 110].

Особливої уваги заслуговує теоретичний підхід до детермінації сленгу вітчизняного лінгвіста І.Р. Гальперіна. На думку вченого, термін «сленг» у лінгвістиці є найбільш суперечливим. явищем, чия дефініція є двозначною і недостатньо конкретизованою, оскільки під даними поняттям мається на увазі все, що не вписується в стандарти сучасної англійської мови. Насамперед, це пов'язано з невизначеністю самого тлумачення терміну «сленг» і відсутністю єдиного загальноприйнятого визначення [15, с. 48].

Отже, ґрунтуючись на більшості гіпотез стосовно дефініцій поняття «сленг», можна вивести найбільш повне визначення сленгу, що полягає в наступному: сленг – це шар нелітературних розмовних лексичних одиниць, що передають характерні риси різних пластів соціуму, які відрізняються різким експресивно-оцінним забарвленням і використовуються у певних ситуаціях мовного спілкування, контрастуючи з загальновизнаною літературною нормою.

Вперше слово "slang" було зафіксовано на папері в XVIII ст. в Англії і означало "образу". Походження даного поняття є однією з найбільш неясних та відкритих для дискусій проблем лінгвістики. Наприкінці XIX ст. поняття

13

«сленг» сприймалося як запозичений термін зі скандинавських мов, що має загальну етимологію з норвезьким поняттям «slenja-kjeften», що означає «ляяти, ображати будь-кого».

І.В. Арнольд розглядає гіпотези німецьких лінгвістів О. Ріттера і К. Вестендопфа, які проводили дослідження наприкінці попереднього століття і вважали, що термін "slang" виник внаслідок процесу аглютинації початкової частини слова "language" і суфікса "-s" у таких словосполученнях, як "thieves' language" або "gypsies' language", в той час як лексикограф Ерік Партрідж вважав,

що походження терміну може сягати «неправильної форми» другого дієприкметника від дієслова «sling», що цілком ймовірно, враховуючи тенденцію до спотворення форм дієслів мови [16, с. 252].

Позиції дослідників стосовно сленгу різнобічні. Є такі, хто заперечує існування сленгу як лінгвістичної одиниці, спираючись на факт невизначеності цієї категорії. Наприклад, думка Т.М. Беляєвої ґрунтується на дослідженнях англійських учених-лексикографів, таких як Дж. Хоттен, С. Джонсон та інших, а точніше на їх досвід у складанні словників англійської мови, який показав, що одні й ті самі слова в різних словниках мають різні лінгвістичні визнання. Т.М. Беляєва не приймає сленг як окрему самостійну категорію, пропонуючи використання терміну «сленг» як еквівалент жаргону. Інші дослідники розглядають сленг у двох значеннях:

- як синонім жаргону;
- як сукупність різних видів жаргону [17, с. 74].

Р.З. Гінзбург пропонує власне бачення сленгу та також диференціює терміни: «сленг», «жаргон» та «арго»:

- жаргон – слова і вирази, характерні для тієї або іншої професії або різновиду діяльності;
- арго – особлива лексика злочинного світу.

З 60-х років ХХ ст. термін «сленг» починає використовуватися і лінгвістиці, разом з позначеннями «жаргон» і «арго». Думки лінгвістів з

14

питання демаркації термінів істотно розходяться. Дуже часто арго і сленг ототожнюються з жаргоном, жаргон – з арго або зі сленгом [18, с. 203].

Тенденцію до розмежування сленгу, жаргону та арго на рівні відкритості або закритості підсистем можна пов'язати з позицією західних дослідників субстандарту. Увагу привертає тлумачення В.І. Заботкіної, яка пропонує відрізнити сленговий лексикон від жаргонізмів та професіоналізмів. Лінгвіст говорить про специфічні технічні діалекти та жаргони, що включають специфічну лексику та протиставлені сленгу. Лише коли жаргонізми набувають загального поширення, вони можуть переходити до сленгу. Переважно розділяють жаргон на професійний і соціальний, а до сленгу відносить ту

лексику, яку використовують всі носії певної мови, а не тільки певні групи людей. Виходячи з цього, терміни, що зустрічаються в науковій літературі - "загальний жаргон", "загальний сленг" і "сленг" в цілому, на нашу думку, є такими ж синонімами, як і терміни "спеціальний сленг" та "жаргон" [19, с. 116].

Говорячи про роль сленгу, на перший погляд, деякі лінгвісти та літератори, такі як І.Р. Гальперін, К.І. Чуковський, Ч. Анандейл, А. Бірс, О.В. Холмз та інші розцінюють сленг як вульгарну, злодійську мову, яка швидко вимирає, і якої слід уникати. Часто зустрічається думка і про те, що сленг - це слова-одноденки, які живуть рівно стільки, скільки існує на них мода.

З іншого боку, сленг, навпаки, є показником життя, оновлення та прогресу розвитку мови. Американський лінгвіст Т.Є. Захарченко відзначає сленг як «поезію повсякденного життя», а Ф.Дж. Вілстек розуміє сленг як «вираз концентрованої життєвої сили мови» [20, с. 330].

Т.Є. Захарченко визначає три умови, які особливо сприяють збагаченню сленгу:

- здійснення та поява нових ситуацій, положень та об'єктів;
- існування величезної кількості різних соціальних груп;
- просте змішання наявних підгруп із домінуючою соціальною культурою.

15

У соціальних мережах прикладами тих, хто задає тенденції сленговій лексиці, можуть бути блогери та відео-блогери, популярні акаунти в соцмережах, таких як Інстаграм, Твіттер та інші. Так само джерелами може стати «вірусні відео», цитати з яких за секунду розбирають і використовують як сленгову лексику. Також прикладами таких груп, які є джерелом походження сленгу можуть бути злочинці, бездомні, студенти, солдати, адвокати тощо. Якісь із них досить численні і перебувають у безперервному контакті з домінуючою культурою; інші, навпаки, далекі від цього [20, с. 331].

Дж. Лайтер, який склав словник "Random House Historical Dictionary of American Slang", визначає сленг чотирма критеріями:

- його використання знижує формальність і строгість як письмової мови, так і усної;
- при його використанні передбачається тісне знайомство тих, хто

говорить, або хороше знання про обговорюване;

- ці слова - табу у повсякденній комунікації з людьми, які мають становище у суспільстві вищу.

- дані слова використовуються замість добре відомого умовного синоніма.

Дж. Лайтер вважає, що при реалізації в мові хоча б двох критеріїв, можна судити про наявність у ній сленгізму [21, с. 53].

У науковому співтоваристві існує єдність думок у тому, що однією з важливих характеристик сленгу є потреба у постійній реновації. Таким чином, сленг не здатний старіти і втрачати свою актуальність, завжди є модним віянням і повинен вивчатися в синхронії, а найбільш характерною рисою лексичного шару сленгу, незважаючи на всю його структурну різноманітність, є його нестійкість у часі.

Отже, ретельно дослідивши поняття сленгу та підходи до його дослідження, ми дійшли до висновків, що наразі існує чимало визначень поняття сленгу, тому дослідники неспроможні дати однозначного визначення. Проте, ми розглянули основні визначення, які пропонують сучасні лінгвісти і

16

зрозуміли, що сленгом вважається той шар лексики, який знаходиться за межами літературної мови та вживається всіма верствами міського населення незалежно від соціального становища, віку та професії в умовах неформальної комунікації.

Ми також розглянули підходи до вивчення сленгу і дійшли до висновків, що зараз термін «сленг» розглядається у лінгвістиці разом з позначеннями інших видів нелітературної лексики - жаргону та аргю. Дані визначення часто ототожнюються, а також сучасним дослідникам дуже складно провести їхнє розмежування.

1.2. Специфіка сленгової лексики та її функції в англійській та українській мовах

Зараз найбільший вплив на сленг сучасної молоді має англійська мова та її сленгові одиниці. Пристрасть до англіцизму стала своєрідною модою, вона обумовлена створеними у суспільстві стереотипами та ідеалами. Таким

стереотипом нерідко є уявлення ідеалізованого американського суспільства, рівень життя якого набагато вищий, а швидкий темп технічного прогресу якого веде за собою весь світ. При додаванні до своєї мови англійських запозичень, люди (особливо молоде покоління) хочуть певним способом бути ближчими до цього стереотипу, долучитися до американського стилю життя та культури. Немало важливим фактором є і постійна глобалізація, а також той факт, що більшість соцмереж, якими користується сьогодні молодь, були створені саме в США або інших європейських країнах; більшість суспільних віянь, так званих «трендів» та інших культурних аспектів надходить до нас саме з Западу, і в умовах постійної глобалізації та зважаючи на ситуацію у світі, ігнорувати та уникати всієї цієї інформації сьогодні практично неможливо.

Є.В. Бандасарова зазначає, що англійський сленг є компонентом розмовної мови та просторіччя. І стандартна мова не може існувати без сленгу,

17

так само як і сленг без стандартної мови. Таким чином, сленг є компонентом народності та невід'ємною частиною її культури. Свій розвиток він отримував у різних соціальних групах і вирізнявся стислою, виразністю та простотою. Основною відмінністю сленгу було прагнення людей підкреслити особливість будь-якого предмета. відокремитися від світу дорослих.

Основними джерелами поповнення сленгу є Інтернет, музика, професійна лексика, іноземні запозичення, соціальні діалекти. Англійський сленг активно поповнюється також за рахунок жаргону різних субкультур, таких як скейтбордисти, байкери, геймери, футбольні фанати, певним чином від субкультур, які значною мірою втратили свою популярність, таких як емо, готи та інші, і навіть музикантів та їх фанатів (зокрема працюючих у таких напрямках, як рок, панк та реп). Одним із джерел поповнення сленгу є також аргі (блатна мова), що обумовлено криміналізацією сучасного суспільства. Хоча далеко не все в сленгу прийнятно, він помітно прикрашає англійську мову своєю жвавістю, гнучкістю та несподіваною дотепністю [22, с. 67].

Сленг перестав бути основним видом спілкування, та його одиниці досить активно використовуються у мовній діяльності. У прагненні бути зрозумілим, передавати думки членам своєї лінгвокультурної спільності, людина користується зниженими одиницями англійської. Під час діалогу все протікає в

динаміці, лексичні одиниці активно функціонують у мовленні.

За словами Ю.К. Волошина, сленг використовується з метою зробити мову тієї чи іншої соціальної групи незрозумілою для непосвяченого. Для сленгу характерне спотворення існуючих слів мови, численні запозичення, зовнішній вигляд яких нерідко модифікується таким чином, що вони нічим не відрізняються від інших лексем цієї мови. Сленг швидше за інші мовні пласти відображає тенденцію «стиснення» у слові.

Звичайно, при вживанні сленгізму в усній комунікації є вікові відмінності серед тих, хто говорить; так, молодші люди використовують в англійській мові слово «*cool*» у значенні «класний, добрий, прикольний». А в мові людей більш старшого віку дане слово вживається в іншому значенні,

18

наприклад, «*awesome*».

Також одним із постійних джерел поповнення англійської мови сленгізмами є лінгвістична винахідливість газетярів і репортерів, які мають хороші здібності до винаходу нових і оригінальних словотворів. Внаслідок цього на початку двадцятого століття в Сполучених Штатах чисельність популярних сленгових виразів сильно зросла, і згодом, багато які з них увійшли в повсякденну промову більшості американців [23, с. 278].

Т.М. Кондратюк підкреслює, що міжнаціональні зв'язки на всіх рівнях у радянську добу не були непорушними, у зв'язку з чим найчисельнішою групою сучасного українського сленгу є російськомовні запозичення (*барахло* – одяг; *краля* – дівчина; *лапша* – брехня; *шухер* – варта, вигук на позначення небезпеки), часто адаптовані україномовними носіями відповідно до фонетичних законів української мови. Нерідко подібні запозичення відтворюються із збереженням особливостей російської фонетики: *беспредел* (безлад), *выделяться* (вихвалитись), *потерянный* (неуважний, незібраний). Не менш чисельною є група англомовних запозичень: *бусік*, *байкер*, *дабл*, *драйв*, *дрінк*, *сеин*, *тікет*, *денс*, *саунд*, *смайл*, *френд* [24, с. 265].

Мовознавець В. Обухова диференціює соціальну мову англомовного походження на наступні слова:

- що і за звучанням, і за семантикою збігаються з англійськими (*денс* –

танець; смайл – посмішка; френд – друг; парті – вечірка; кеш – гроші; фейс – обличчя);

- слова, які в українському варіанті мають дещо інше значення, ніж в англійській мові (*сешн – свято, гулянка (в англ. – засідання); саунд – гучна музика (в англ. – звук); цент – гривня (в англ. – 1/100 долара).*)

Український сленг послуговується мовними одиницями, що витворилися унаслідок калькування (переважно з російської мови): *вантажити (грузити), пришил (прикол), толочня (тусовка)*. Джерелами поповнення загального сленгу є як жаргон та просторічна лексика, так і слова літературної мови. Відбувається постійний вплив інших мов, що зумовлює поповнення сленгової

19

лексики шляхом запозичень. В українському сленгі спостерігається велике зростання запозичень англійських слів і виразів, який при використанні в українській вважаються сленгом, у той час як в англійській може вже ним і не бути [25, с. 142].

Залежно від сфери вживання В.А. Хом'яков розділяє сленг на наступні типи:

- загальний (загальновідомий);
- спеціальний (маловідомий і вузько вживаний) [26, с. 63].

В.А. Хом'яков визначає загальний сленг, як відносно стійкий для певного періоду, широко поширений і загальнозрозумілий шар нелітературної лексики та фразеології в середовищі живої розмовної мови, вельми неоднорідний за своїм генетичним складом і ступенем наближення до літературної мови, що має яскраво виражений експресивний оціночний характер, що часто представляє протест проти соціальних, етичних, естетичних, мовних та інших умовностей та авторитетів.

Загальний сленг утворюється з різних джерел і включає жаргони і варваризми, зустрічаються також запозичення з інших мов. Даний вид сленгу є поширеним і зрозумілим більшості верств населення. Він має яскраво виражений експресивний, емоційний і оцінний характер. При цьому загальний сленг є відносно стійким, сленгові одиниці зберігаються за певною мовою на довгий час. За своїм складом він є досить неоднорідним і більшою мірою наближений до

фамільярно-розмовної мови. Загальний сленг не обмежений рамками будь-яких професійних чи соціальних діалектів. Так до загального сленгу відносяться зрозумілі всім носіям англійської мови слова *hairdo* (зачіска), *tube* (метро), *make-up* (косметика).

Спеціальний сленг визначається лінгвістами як специфічна лексика та фразеологія соціальних жаргонів та професійних говірок. Це слова та словосполучення того чи іншого професійного чи класового жаргону. Він однаковий за своїм складом, оскільки створений з різноманітних джерел. Так, до спеціального сленгу можна віднести інтернет-сленг – мову ІТ фахівців та

20

користувачів Інтернету [26, с. 64].

М.М. Маковський поділяє сленг на кілька тематичних груп: ● «злочинний світ» (сюди входять як терміни, створені учасниками криміналу, так і кримінальні явища названі правоохоронними органами: *авторитет, браток, расчлененка, битовуха* та інші. Так само описуються протиставлення дій злочинців і «вартових порядку»: *кіллер* - «Найманий вбивця», *розколоти* - «змусити дати свідчення» та інші. Також кримінальна лексика використовується людьми, які займають чи намагаються зайняти чільні місця у компанії, класі тощо. Використання цієї лексики показує їх «крутість», перевагу та авторитет.

● «бізнес» (тут представлені тематичні назви грошей і операцій з ними і торговців товаром: *долари, зелень, човник, капуста* та інші); ● «студентський» жаргон можна класифікувати як молодіжний корпоративний сленг, який використовується всією молоддю, яка проходить навчання. Наприклад: *фізра* - *фізична культура; держи* – *державні іспити; викладач/училка* - *викладач/вчитель*;

● «ігровий» сленг (багато лексики приходить із комп'ютерних термінів, які використовуються гравцями або тими, хто займається комп'ютерами. Прикладами таких слів може бути: *мати/mother* - *материнська плата; нуб* - *гравець-початківець*) [27, с. 156].

Яскравим прикладом використання всіх лексичних та семантичних утворень сленгу є молодіжний сленг. Він містить велику кількість нової лексики і є цікавим та невичерпним пластом для вивчення. Молодіжний сленг є одним із

видів сленгу, що швидко розвиваються, оскільки молодь найбільше схильна до новоутворень у мові та має бажання виділитися або навпаки відокремитися від інших носіїв тієї чи іншої мови.

М.М. Копиленко вважає, що є декілька причин використання сленгу молоддю:

- бажання комунікантів залишатися незрозумілими для оточуючих;
- тенденція до виразної мови, досягнення якої є складним завданням при використанні лише літературної лексики;
- віковий темп життя, якого важко досягнути старшим поколінням [28, с. 82].

Є.А. Полехіна зазначає, що сфера функціонування молодіжного сленгу не обмежується тільки усним спілкуванням його носіїв. На початку XXI століття елементи молодіжного сленгу міцно закріпилися в ЗМІ - періодичному друку, телевізійних програмах, радіомовленні, а також глобальній мережі Інтернет.

Поява стільникових телефонів з функцією SMS, електронної скриньки, ICQ та чатів в Інтернеті на початку 2000-их років, сприяли появі простих вербальних конструкцій у лексиконі підлітків, задля передачі інформації коротко та максимально швидко, що найчастіше викликає критику більш консервативної частини населення.

Станом на сьогодні, враховуючи неймовірно швидкий розвиток інформаційних технологій, ще більша кількість англomовних запозичень потрапляє до повсякденної мови молоді. Цей процес настільки швидкий, що словники не встигають фіксувати нові сленгові одиниці. Відповідно використання «просунутішої» лексики вибудовує бар'єр між поколіннями [29, с. 77].

Л. Ставицька розглядає способи словотвору молодіжного сленгу в соціальних мережах. Дослідник зазначає, що в українському Інтернет-сленгу, зафіксовані випадки афіксального словотвору (*запостити, заскринити*) та словоскладання (*картинкоспам, лайкозалежний*), які загалом характерні для української мови.

Більше того, в українському Інтернет-сленгу переважає кількість

англомовних запозичень (*селфі, пост, скрін, флуд, комент, директ, спам, хейтер*) Багато Інтернет-сленгізмів запозичують коріння з англійської мови у супроводі афіксації або додавання (*аватарки, погуглити*).

Як і в англійському, так і в українському Інтернет-сленгу присутні

22

одиниці, які утворюються шляхом перенесення семантики слів: *залити* (завантаження файлів в Інтернет), *стіна* (сторінка з коментарями та фото в Інтернеті).

Ще одним засобом є аббревіатури. Наприклад, *лол* (так само бере початок в англійській мові), дослівно – *laughing out load* (голосно сміятися) - використовується для письмового висловлювання того, як сильно людині смішно. Також існують інші різновиди сленгу, що застосовуються в соціальних мережах, такі як *бан* (від англ. *to ban* - видалити, заблокувати) - додати людину в бан (чорний список), щоб людина не могла ні писати, ні переглядати сторінку, тобто. повне обмеження доступу до сторінки/форуму; *баян* - інформація або фото, яку користувач вже бачив раніше і вважає, що дана інформація є застарілою або неактуальною [30, с. 21].

Керуючись власним досвідом, автор цієї роботи може додати, що подібний сленг настільки в'їдається в повсякденне спілкування, що його користувачі вже й самі не помічають, що, наприклад, *лол* – це іноземна аббревіатура, якою ми користуємося абсолютно кожен день не лише в переписці, але й в живому спілкуванні і навіть не звертаємо на це уваги. Більше того, багато людей навіть не знають, як подібні аббревіатури розшифровуються. Це зайвий раз підтверджує те, який вплив мають сленгові одиниці у спілкуванні і як сильно вони закріплюються в мові молоді.

На сьогоднішній день серед лінгвістів немає спільної думки щодо функцій сленгу. Багата, насичена термінами, стилістично забарвлена мова відрізняється від нормативної тим, що вона наповнена лексикою, що має більш менш яскраво виражене фамільярне забарвлення. Сленг застосовується у багатьох ситуаціях. Але однією з основних цілей є вираз певного емоційного відношення, яке, залежно від мети висловлювання, може бути різним.

За словами Є.Є. Матюшенко, однією із функцій сленгу є функція ідентифікації. Деякими вченими вона називається сигнальною. Суть цієї функції

полягає в тому, що сленг - це свого роду пароль, який допомагає «пізнати свого» серед інших (за жестами, манерою розмови тощо), полегшує

23

пошук потрібних осіб, допомагає встановлювати та підтримувати специфічні контакти.

Судячи з манери спілкування, можна отримати чітке уявлення про те, якого людина віку, яке її соціальне чи регіональне становище. Люди, які використовують сленг, як правило, відносять себе до тієї чи іншої спільноти та до певної групи. Використання сленгу, властивого саме цій спільноті, дозволяє людям ідентифікувати себе з нею, почуватися більш захищеними та згуртованими.

Сленг також виконує комунікативну функцію, оскільки сленг є мовою внутрішньо-групового спілкування. Він дає можливість одній людині говорити та висловити свої думки, а іншій – сприймати та розуміти їх, тобто якимось чином реагувати, брати до уваги, змінювати відповідно свою поведінку або уявні установки. Комунікативна функція здійснюється завдяки тому, що сама сленгова мова є системою знаків, інакше процес спілкування був би неможливим [31 с. 68].

Сленг як суперечить закону і моралі явища, так і висловлює певне ставлення до них - епічно нейтральне, позитивне чи трохи зарозуміле та зневажливе, отже виконує експресивну функцію. За словами В.А. Потьомкіної, сленгові лексичні одиниці обов'язково містять усі типи конотацій: емоційний компонент найчастіше є зневажливим, іронічним та оціночним відповідно. Сленгові слова і висловлювання завжди мають синоніми в літературній мові і, тим самим, є іншими назвами предметів, експресивнішими, ніж звичайні та викликають до себе певне емоційне ставлення. Їхня експресивність спирається на несподіванку, образність, дотепність, а іноді й кумедне спотворення.

Номінативна функція є результатом пристосування молоді до технічного прогресу. Тенденції моди також впливають на прояв цієї функції. Сленг, переважно, є вторинною лексичною системою, усередині якої життєві явища отримують свої найменування, існуючі паралельно зі стандартами літературної мови. Але сленговій промові також властиві слова, які не мають

24

відповідностей у загальнонаціональній мові та в повсякденно-розмовній мові

[32 с. 53].

Когнітивна функція реалізується серед молоді дуже широко. На думку А.І. Дякова, дана функція виявляється в тому, що багато сленгових назв містять додаткову інформацію, якої немає в стандартних найменуваннях і яка дає додаткові знання про навколишній світ [33 с. 41].

Функція економії часу була детально розглянута І.С. Костарчевим. На його думку, сленг сприяє економії часу та місця. Ця функція реалізується за рахунок скорочень, абрєвіації, і навіть різноманітних написів-скорочень у письмовій промові.

Також сленг виконує оціночну, маніпулятивну та творчу функції. Він допомагає висловити ставлення мовця до людини або предмета, а також свою точку зору на певні події; допомагає впливати на співрозмовника та висловлюватися словами, які в літературній мові не мають еквівалента [34 с. 38].

Отже, ретельно дослідивши специфіку вживання сленгової лексики в англійській та українській мовах, ми дійшли до висновку що сленг є невід'ємною частиною складової будь-якої мови. Сленг використовується у певних соціальних групах та різних видах діяльності, які мають власну специфіку, а також часто виходить за межі подібних груп і йде в маси. В українській мові все частіше простежується запозичення сленгової лексики з англійської через ряд певних факторів, таких як суспільне уявлення про високий рівень англійської культури, на який намагаються рівнятися інші культури, глобалізація, поширення соцмереж та розвиток комп'ютерних технологій.

Сленгова лексика має безліч видів, серед яких можна виділити сленг злочинного світу, студентський, ігровий та багато інших. Також в процесі дослідження ми дізналися, що сленгова лексика виконує багато функцій, зокрема комунікативну, номінативну, когнітивну, функцію ідентифікації та економії часу.

25

1.3. Специфіка мовлення в ток-шоу

Ток-шоу є одним із найпопулярніших форматів сучасного телеекрану, що динамічно розвивається. Це один з найпопулярніших видів розважальних шоу на даний момент.

Поняття «ток-шоу» прийшло в українську мову з англійської і є прямим лексичним запозиченням американського терміну, який у свою чергу походить від поєднання слів *talk* (говорити, розмовляти) і *show* (уявлення, показ). Розмова завжди будується на основі одного або декількох розмовних жанрів (інтерв'ю, бесіда, дискусія, прес-конференція).

За два десятиліття існування цього формату на екрані не склалося однозначного розуміння терміну, що можна простежити за відповідними визначеннями в тлумачних та енциклопедичних словниках.

О.С. Вартанов розуміє «ток-шоу» як телевізійне інтерв'ю з відомою особою (політиком, громадським діячем, актором тощо) [35, с. 126]. І.І. Волкова розглядає «ток-шоу» як телевізійний жанр, вид дискусії, обговорення будь-якого питання, в яких беруть участь запрошені в студію глядачі [36, с. 54].

С.М. Ільченко, при поясненні поняття ток-шоу акцентує увагу на активну участь у глядацькій аудиторії та публіки в студії. На його думку, ток шоу - це телевізійне або радіо шоу, в якому в неформальному стилі обговорюються різні теми, а слухачі, глядачі чи аудиторія в студії запрошуються до участі у дискусії [37, с. 158].

У «нульові» роки ХХ ст. у період розквіту ток-шоу в українському телебаченні, починається дискусія про можливість включення «ток-шоу» до теорію жанрів телевізійної журналістики. У 90-ті роки ХХ ст. вітчизняний дослідник В.Л. Цвік розглядав ток-шоу як жанр аналітичної публіцистики. Водночас поступове входження у практику та теорію такого специфічного терміну як «формат» призводить до розгляду ток-шоу як формату телевізійної

26

передачі. З'явився він саме для того, щоб захистити оригінальний проект від незаконної адаптації та копіювання [38, с. 52].

Сюжетна лінія ток-шоу досить проста та відома. Ток-шоу завжди орієнтовані не лише на комунікацію, а й на терапію. Передбачається, що в кожній передачі буде запропоновано якесь, хоча б і проміжне рішення поставленої проблеми. Глядачеві, який стикається з різними труднощами, дається зрозуміти, що його ситуація не унікальна та є ще люди, яких хвилюють подібні питання, і ті, хто готовий поділитися з ними своїм життєвим досвідом. Саме ток-шоу дозволяє моделювати ситуації та спільно переживати їх, заручаючись підтримкою

віртуального колективу.

Отже, Г.В. Періпечіна визначила кілька завдань жанру ток-шоу: ● зробити з нудної повсякденної теми всебічно цікаву програму із елементами інтриги;

- привернути увагу та сформуванати певне ставлення до обговорюваної теми;

- знайти шляхи вирішення тієї чи іншої проблеми [39, с. 91]. Крім того, Г.В. Періпечіна розділяє кілька видів ток-шоу за суспільними темами.

Політичні ток-шоу порушують проблеми політичних ситуацій у країні, обговорюють та аналізують запровадження законопроектів, експерти дають свій прогноз розвитку тих чи інших подій у країні. Ведучий ставить питання відомим політикам, громадським діячам, які обговорюють один з одним. Також в обговоренні можуть брати участь товариші партії кожного опонента. Політичні ток-шоу найчастіше бувають у вигляді теледебатів.

Соціальні ток-шоу обговорюють суспільні проблеми, які стосуються кожної людини. До таких проблем відносять безробіття, куріння, демографічну ситуацію в країні тощо. До студії часто запрошують експертів, серед яких психологи, журналісти та лікарі. Пропонуються шляхи вирішення тих чи інших соціальних проблем, але варто пам'ятати, що процес рішення не означає її ліквідацію. Перевага даної тематики в тому, що проблеми, яких вона

27

стосується, торкається великої кількості людей, завдяки цьому зростає і чисельність аудиторії.

Наступний тематичний різновид ток-шоу – культурно-просвітницький. У шоу з такою тематикою розглядають загальний стан культури, мистецтва, а також обговорюють ситуації у сфері освіти.

Останній тематичний різновид жанру – побутові ток-шоу, які торкаються сфери життєвих відносин. Тут дають поради щодо облаштування побуту, виховання дітей. Жодна з таких програм не проходить без запрошених до студії фахівців, кулінарів та психологів. У таких ток-шоу головною є думка експертів та гостей студії [39, с. 92].

Незважаючи на величезну варіативність сучасних ток-шоу передач, можна виділити постійні структурні елементи та вимоги до цих програм, які можна буде

визначити як сутнісні характеристики явища.

Безпосередньо форма ток-шоу - це диспут, обговорення будь-якого питання, в яких беруть участь запрошені фахівці та випадкові глядачі. А.А. Новікова зазначає, що проведення будь-якого ток-шоу вимагає:

- наявність актуальної чи актуально поданої проблеми, що задає зміст розмови (питання та відповіді);
- учасників ток-шоу (ведучі, герої ток-шоу, глядачі, експерти); ● оформлення місця провадження справи (художньої та музичної); ● регламенту дискусії (визначення часу та прийомів організації спілкування, виражених у існуючому сценарії);
- необхідного для реалізації ток-шоу матеріально-технічного забезпечення [40, с. 60].

За словами С.Н. Ожегова, серед ролей, задіяних у ток-шоу, особливе місце, безперечно, належить ведучому. Як правило, це відома «медійна» людина, індивідуальний стиль якої багато в чому визначає імідж програми. Від нього залежить драматургія шоу, тобто психологічна атмосфера, нагнітання та розрядка обстановки, контроль емоцій аудиторії. Він задає рамки, в яких

28

триває розмова: чи це буде довірча розмова, провокативне шоу чи інтелектуальна дискусія.

Ток-шоу, які концентрують увагу на обговоренні життєвих історій, звертаються до образу ведучого, який «розуміє», який уважно вислуховує розповіді гостей, демонструє співчуття і закликає до нього телеглядачів. Він прагне встановити довірчу дистанцію з глядачами, перетворити телебачення на засіб «особистої» комунікації. Успіх та невдача ток-шоу часто залежать від того, наскільки органічно поєднуються формат програми та образ ведучого [41, с. 372].

Щоб створити діалог чи полілог, журналістові допомагає головний вид журналістської творчості – метод інтерв'ю. Без нього ток-шоу не може існувати. Інтерв'ю – це розмова журналіста (репортера, ведучого) з відомою особистістю, вченим, спеціалістом тощо. Під час цієї розмови журналіст інтерв'юер ставить запитання, підказує теми, якої бажано торкнутися, «направляє» розмову, реагує на висловлювання співрозмовника, що дає

подальший розвиток розмови.

С.Н. Ожегов зазначає, що ведучий, спілкуючись із гостем телешоу, також виступає у ролі інтерв'юера. Він повинен мати наступні обов'язкові якості:

- уміння попередньо та детально спланувати розмову із співрозмовником;
  - здатність до миттєвого реагування на несподівані повороти розмови; ● володіння «лідерськими» якостями, щоб не піти на поводу у співрозмовника і зберегти необхідну лінію розмови [41, с. 373]. За словами А.А. Новікової, неодмінними «компонентами» ток-шоу, окрім ведучого, виступають гості («герої») – люди, які чимось прославилися або просто цікаві своїми вчинками, думками та способом життя. Гості передачі також поділяються на категорії:
- політики або державні діячі, фахівці та інші особи, які мають ексклюзивну інформацію;

29

- знаменитості. Їхнє життя та творча діяльність цікава аудиторії; ● люди, представники різних верств суспільства, які представляють громадську думку [42, с. 147].

Присутність аудиторії у студії є важливою умовою ток-шоу. У телекомпаніях існує спеціальний відділ, який спеціалізується на доборі публіки для телепередач. Редактори та модератори запрошують глядачів до студії тієї чи іншої передачі. Необхідно зазначити, що для кожної програми потрібна своя публіка з певними критеріями – люди, які зацікавлені в обговоренні тієї чи іншої проблеми.

В умовах професійного підходу у побудові ток-шоу з глядачем, запрошується певна група людей із певним соціальним становищем, віком, поглядом на ту чи іншу подію. Але до того ж є загальні правила запрошення аудиторії:

- усім присутнім у студії має бути цікава тема ток-шоу;
- характер присутніх у залі глядачів має бути емоційним та енергійним.

Глядачі не завжди залучаються до розмови, іноді їхня участь обмежується оплесками, сміхом та вигуками подиву. Це створює особливу атмосферу публічності, дає «емоційну підказку» телеглядачам.

Крім аудиторії, яка є у студії, поставити питання може телеглядач. Деякі

ток-шоу, які працюють у прямому ефірі, практикують канали зворотного зв'язку для спілкування телеглядача та студії [42, с. 148].

Одним з перших до вивчення «ток-шоу» звернувся Г.В. Кузнєцов, який в якості відмінних рис цього виду програм виділяв легкість розмови, артистизм ведучого та обов'язкову присутність аудиторії. Багато сучасних дослідників відзначають не просто «легкість розмови», а ігрову природу цього виду передач. На думку Г.В. Кузнєцова, всі ток-шоу, незалежно від тематики, будуються на певних правилах гри, з якими погоджуються і учасники, і глядачі, і телеглядачі.

30

Г.В. Кузнєцов також вважає, що об'єктом уваги ток-шоу завжди стає людина чи проблема, що передбачає дуже широке коло тем. Ток-шоу можуть бути присвячені найширшому колу тем, проте завжди виконують тією чи іншою мірою рекреативну функцію.

Сама обстановка студії будь-якого ток-шоу виконана в яскравіших, ніж у житті, кольорах і найчастіше несе в собі абстрактні елементи, створюючи вигляд віртуальної реальності, в яку вміщені герої та учасники програми, тим самим посилюючи ефект ілюзорності того, що відбувається [43, с. 215].

Незважаючи на зазначену варіативність участі публіки у передачі, багато вітчизняних та зарубіжних дослідників правомірно відзначають важливість активної участі публіки у дію. Наприклад, І.М. Кемарська, розглядаючи ігрову природу шоу програм, наголошує на обов'язковій залученості до розмови аудиторії.

Саме можливість активної участі глядацької аудиторії у тому, що відбувається, І.М. Кемарська відносить до феномену ток-шоу. На її думку, саме формати, в яких аудиторія не просто пасивно спостерігає, але має можливість коментувати та втручатися, набувають особливу значимість.

Існує окрема категорія ток-шоу, зміст яких зав'язаний на драмі та скандалах – що є основним елементом, який цікавить глядачів. Нерідко на такі ток-шоу запрошують так званих «інтернет-фріків» – людей із незвичайною зовнішністю, скандальних особистостей, людей, які отримали популярність в інтернеті і в даний момент є предметом обговорення в Мережі, та інших. Часто максимально «прогресивних» гостей зіштовхують із консервативними резидентами ток-шоу, на основі чого безпосередньо і виникає конфлікт, який

інколи може перерости у бійку. На відмінну від ток-шоу, до яких запрошують відомих діячів культури, науки, артистів та інших цікавих особистостей, подібні ток-шоу несуть хіба що сумнівно-розважальний характер, адже жодної корисної інформації вони не несуть, про героїв подібних шоу швидко забувають, а обговорювану проблему тим паче не вирішують.

31

Особливим авторитетом в українському ток-шоу наділений «народ» - конструкція, до якої апелюють майже всі ведучі. «Народ» мислиться як джерело найбільш виважених суджень та адекватних рішень проблем. Позитивними значеннями, як і раніше, наділяється «простота». У аудиторії спостерігається також тяжіння до «позитиву», стійкості та передбачуваності телепередач [44, с. 215].

Як відмінність ток-шоу Г.В. Кузнецов також наголошує на жорсткому сценарії, який не повинен заважати невимушеності розмови. Як правило, це досягається поєднанням ретельно спланованих та імпровізованих епізодів. Дослідник вважає, що обмін думками під час ток-шоу, хоч і здається спонтанним, має бути чітко структурованим. Крім того, на його думку, розмова на ток-шоу має відбуватися у реальному часі.

Власне, ток-шоу орієнтовані на показ центральними і кабельними каналами телебачення з певними інтервалами (зазвичай раз на добу або кілька разів на тиждень), у певний час. Перегляд дає розрядку після робочого дня, деяким дозволяє заповнити нестачу різноманітності у власному житті, а комусь і вирішити будь-яку проблему. Завдяки ще одній особливості ток-шоу (невідомо, що буде далі) вони є дуже хорошим засобом залучення та утримання аудиторії телеканалами.

У ток-шоу активно використовують прямі включення. Вони додають передачі ще більшої видовищності у вигляді протиставлення менталітетів географічно віддалених суб'єктів, таких як країни далекого і близького зарубіжжя [45, с. 215].

Сьогодні, рамки поняття «ток-шоу» все більше розмиваються і елементи різних видів розважальних шоу поєднуються на екрані воєдино. Яскравим прикладом є так звані «лейт найт шоу», в яких присутні як елементи ток-шоу, так і музикальні номери, інтерактивні ігри із гостями та звичайні інтерв'ю. Саме на

прикладі перекладу лексики в основному з подібних шоу ми будемо проводити лексичний та перекладацький аналіз в подальшому.

32

Отже, ретельно дослідивши специфіку сучасного ток-шоу, ми дійшли до висновків, що даний вид телепередачі носить як розважальний, так і повчальний характер. Дуже часто в ток-шоу обговорюються не тільки питання світського життя, але і різні побутові питання.

В процесі дослідження основних складових ток-шоу, ми дізналися, що учасниками ток-шоу обов'язково мають бути ведучий, запрошені гості, сфера діяльності яких представляє певний інтерес для реципієнтів, а також глядачі, телеглядачі та слухачі, які можуть приймати активну участь у дискусії.

1.4. Методи і прийоми роботи перекладача при перекладі сленгових елементів

На сьогоднішній день сленг продовжує залишатися досить складним та маловивченим розділом у контексті теорії перекладу. У наші дні, сленгова лексика проникає у всілякі сфери людської діяльності: радіо, телепередачі, газети, літературні праці, глобальну мережу Інтернет та вербальну комунікацію будь-яких верств соціуму. Все це веде до необхідності найбільш детального та глибокого дослідження в галузі інтерпретації сленгу та можливостей його перекладу з англійської мови на українську за умови досягнення найбільшої адекватності.

Проблема перекладу також пояснюється неоднорідністю та багатогранністю самого поняття сленг та відсутністю традиції перекладу даного пласта лексики в українській перекладній практиці. Багато вчених сходяться на думці, що головною проблемою перекладу є визначення сленгу.

Багато перекладачів та лінгвістів, таких як Л.С. Бархударов, В.С. Виноградов, В.М. Комісаров, Л.Л. Нелюбін, Я.І. Рецкер, АВ Федоров, А.Д. Швейцер, В.С. Джабраїлова, а також Р.І. Рогозіна та багато інших присвятили свої наукові праці проблемам перекладу сленгу та методам їх вирішення.

С. Влахов погоджується з думкою про те, що при перекладі сленгових одиниць слід враховувати тимчасовий фактор, оскільки розмовна мова

постійно зазнає змін, і це створює ще більше труднощів у процесі перекладу. Нові сленгові слова і вирази постійно з'являються у мовленні різних груп людей, що призводить до ситуації, коли слово вже є у промові, але ще не закріплено у словнику [1, с. 342].

Переклад з однієї мови на іншу є складним процесом. Ця складність зростає в декілька разів при перекладі нестандартних одиниць, зокрема, англійського сленгу. Численними прикладами можуть бути конкретні переклади у художній літературі, у фільмах, у ЗМІ та інших.

За словами В.Н. Крупнова, однією з головних проблем при перекладі сленгу є передача всіх його особливостей: денотативного та конотативного значення, структурних особливостей слова, функціональної характеристики. Для адекватного перекладу сленгу перекладач повинен бути добре знайомий зі специфікою зниженої лексики, як мови оригіналу, так і мови перекладу.

Також одним із важливих завдань перекладача є збереження стилістичних засобів і фігур мови як важливої складової тексту, що перекладається, а також специфіку індивідуального стилю автора. До таких стилістичних засобів можна віднести використання елементів розмовної лексики для створення мовного вигляду конкретних речей [2, с. 158].

Р.К. Белоручев підкреслює, що при перекладі сленгу величезну роль відіграє контекст, який зазвичай і підказує перекладачеві, якому синоніму із ряду можливих слід віддати перевагу у відповідному випадку, оскільки одна і та ж сленгова одиниця може бути передана українською мовою різними способами в залежності від навколишнього контексту. Звідси випливає, що для того, щоб глибше розкрити значення, що реалізуються в тексті, доцільно наводити в словнику цитати з оригіналів [4, с. 201].

Як зазначає Л.Л. Нелюбін, перекладачеві також слід пам'ятати, що використання будь-якої ненормативної лексики суворо залежить від ситуації, сфери вживання, кола присутніх осіб та інших параметрів етикету, бо сленг до кінця є зрозумілим лише представникам порівняно вузького кола осіб, що належать до тієї чи іншої соціальної чи професійної групи, які ввели в ужиток

це слово або вираз, через що у перекладача виникають труднощі, коли він чує ці нові для себе слова [3, с. 164].

Підібрати українську відповідність англійському сленгу буває непросто, іноді майже неможливо. За відсутності аналога в українській мові доводиться вдаватися до описового перекладу сленгізму. Це спостереження відповідає думці вітчизняних теоретиків та практиків перекладу, які зазначають, що при перекладі сленгу доводиться або підшукувати аналогічний український сленгізм, який має приблизно таку ж експресивність, або йти шляхом тлумачення та роз'яснення значення, тобто використовувати описовий прийом перекладу. Переклад подібних лексичних одиниць викликає труднощі і через різний ступінь експресії в англійській та українській мовах, внаслідок чого перекладачі схиляються до вибору менш експресивних слів у мові перекладу.

Увагу привертають одиниці загального американського сленгу з інфіксами, переклад яких може викликати певні труднощі. Г.Є. Мірам зазначає, що інфікс – це афікс, вставлений в основу. У лексичних одиницях сленгу використовуються такі інфікси як *-ma-*, *-ama-* або *-a-*, *-fucking-*, *-motherfucking-*, *-goddamn-*, *-damn -bloody-*. Інфікс показує, що вони є засобом інтенсифікації при передачі інформації, підвищення чинної сили мовних одиниць на співрозмовника і в такій якості є специфічним таксоном іноземної культури. Щоб уникнути помилок, перекладачеві слід бути уважним при перекладі денотативного та емоційних компонентів висловлювання.

Г.Є. Мірам також відзначає, що сленговий суфікс *-age*, виділений з таких слів як *leakage*, *marriage*, *shrinkage* та інших, не повинен викликати труднощів у перекладі, а також збиральних іменників з цілком зрозумілим значенням: *dressage*, *understandage*, *workage* – одяг, розуміння, робота [5, с. 324].

За словами І.І. Туранського, труднощі для перекладу можуть представляти блонди, або слова-портмоне в англійському сленгу, тому що злиття уламків двох слів дає нове значення: *mean + stingy = mingy* - скупий, скнарий; *screwy + lousy = scrowsy* - абсурдний, марний; *snake + shark = snark* – чудовисько, монстр та інші.

Складнішим є переклад сленгових фразеологічних одиниць, ідіом, які широко поширені і активно використовуються в дискурсі носіїв англійської мови,

наприклад: *split the air* – мчати на великій швидкості, *catch air* - йти в поспіху; зникати, *dip one's beak* – пити, особливо алкоголь, *carry the can* – брати відповідальність, *have one's ducks in a row* – ретельно та ефективно планувати свій бізнес [6, с. 32].

Багатозначність, відносна рухливість лексичного складу, колоквіальність значення сленгових одиниць, їх приналежність до фіксованих спільностей, таких як фразеологічні одиниці, експресивність, різне сприйняття стилістичного коду в мовах оригіналу та перекладу – це лише частина факторів, які ускладнюють роботу перекладача. Особливу увагу при перекладі сленгу слід також приділяти тимчасовому фактору, оскільки сленг швидко застаріває. Таким чином, не завжди є можливим підібрати аналог у мові перекладу, тому перекладачі змушені вдаватися до різних трансформацій під час перекладу.

За словами Л.С. Бархударова, при перекладі сленгу перекладачі можуть використовувати два основних прийоми:

- прями́й (буквальний);
- непрями́й (трансформаційний) [10, с. 285].

Перший прийом має на увазі переклад, що відтворює комунікативно нерелевантні елементи оригіналу, у результаті чого порушуються норми мови перекладу, або виявляється спотвореним дійсний зміст оригіналу. Необхідно відзначити, що значення більшості сленгізмів ґрунтується на метафоричному перенесенні, отже, буквальний переклад таких лексичних одиниць вважається неадекватним.

Особисто автор вважає, що незважаючи на те, що дослівний переклад порушує норми перекладу, інколи доцільніше використати саме цей метод, замість, наприклад, описового способу – хоча б тому що певні соціокультурні та побутові явища в англійських країнах відсутні у нас і повністю описувати значення сленгової одиниці не зовсім доречно.

36

Таким чином, перше, що слід зробити перекладачеві, це спробувати знайти в мові перекладу аналоги сленгізмів, що використовуються в мові оригіналу. Закономірно, що фахівці науки про переклад вивчають способи, за допомогою яких передача унікальних смислів та форм, що належать до однієї мови, засобами іншої мови стає можливою. Найбільш функціональним способом висловити

мовою перекладу те, що не має абсолютного еквівалента у мові оригіналу, виявляється перекладацька трансформація [10, с. 286].

Отже, доцільно буде розглянути основні перекладацькі трансформації, якими користуються перекладачі, а також їх приклади. Вони практично повністю співпадають з трансформаціями, що використовуються при перекладі інших лексичних одиниць, таких як фразеологізми, неологізми, власні назви, безеквівалента лексика, тощо.

При перекладі сленгових одиниць використовуються наступні способи: **Транслітерація** – це прийом перекладу лексичної одиниці оригіналу за допомогою відтворення її форми літерами мови перекладу. При транскрипції копіюється звукова форма іншомовного слова, а при транслітерації його графічна форма (літерний склад). Наприклад:

*I need to call the **cops** [46].*

*Мені потрібно викликати **конів**.*

Семантичний еквівалент найчастіше застосовується коли вираз мови оригіналу не потребує конкретних змін і є цілком зрозумілим для іншомовної аудиторії, тому може бути перекладений його першим значенням. Наприклад:

*You're going to hear me say this **freaking** word «specificity», all the time [47]*

*Я часто буду казати це **довбане** слово «специфіка»*

Функціональний аналог передбачає використання реально існуючих слів у мові перекладу, які частково відображають значення англomовного терміну. Наприклад:

*You're **shitting** me, right? [47].*

*Ти **знущаєшся**, чи що?*

37

Калькування. Сенс даного прийому полягає у створенні нового слова або стійкого поєднання в мові перекладу лексичної одиниці, що копіює структуру. Тобто, по суті, калькування є дослівним перекладом. Наприклад:

*My mom **roasts** me, but if somebody **roasted** me she would be like, that's my daughter! [48]*

*Моя мама [інколи] влаштовує мені **прожарку**, але якщо хтось інший буде займатись подібним, вона скаже «Агов, це моя дочка!» **Антонімічний переклад** є заміною ствердної форми одиниці мови*

оригіналу на негативну форму в мові перекладу, і навпаки, що супроводжується заміною лексичної одиниці однієї мови на одиницю іншої мови з протилежним значенням. Наприклад:

Who cares? [49].

Кому не пофіг?

Експлікація або описовий переклад – заміна лексичної одиниці мови оригіналу словосполученням, що дає більш точне пояснення, або визначення значення цієї одиниці мовою перекладу. Наприклад:

*Because Robert Mueller has resting **poker face*** [50].

*Тому що у Роберта Мюллера **надзвичайно стриманий вираз обличчя***. В процесі перекладу відбуваються також і лексичні трансформації:

Конкретизація – це прийом перекладу, у якому відбувається заміна одиниці мови оригіналу з ширшим значенням на одиницю мови перекладу з вузким. Наприклад:

*Yeah **man**, you know* [51].

Так, чувак, ти знаєш

Опущення – прийом, у якому відбувається скорочення тексту перекладу за допомогою вилучення з перекладу граматично надлишкових елементів чи парних синонімів. Наприклад:

*And you immediately say, **what the hell** are you doing?* [52].

І ти одразу кажеш: «Що ти робиш?»

38

Заміна – прийом перекладу, у якому граматична одиниця в оригіналі перетворюється на одиницю перекладної мови з іншим граматичним значенням. Наприклад:

*He almost **messed me up*** [52].

*Він ледь не **дав мені по морді***.

Смисловий розвиток застосовується коли значення одиниці мови перекладу логічно виводиться із значення вихідної одиниці. Наприклад: *My own lawyer has just threatened to sue me 'cause I **got canned*** [53]. *Мій адвокат пригрозив подати на мене в суд, бо мене **виперли з роботи***

Всі вищевказані трансформації ми використаємо в подальшому при

перекладацькому аналізі сленгових одиниць. Окрім власного досвіду роботи з подібною лексикою, ще однією з умов досягнення чіткого та адекватного перекладу тексту, який містить в собі сленгові одиниці, є вимога до перекладача бути ознайомлений з кожною з даних трансформацій і вміти правильно їх застосовувати.

39

РОЗДІЛ 2. ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ СЛЕНГОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ ТОК-ШОУ

В процесі дослідження ми переглянули велику кількість матеріалів та розглянули чималу кількість речень, які містять в собі сленгові одиниці. Загалом, зустрічались сленгові одиниці, які належать до різних частин мови. Розглянемо їх усі.

2.1. Сленгові елементи – іменники

1. *I hate all this **hype** about the marathon* [54]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*hype*». Його вживають щоб описати події чи персони, які активно обговорюються у ЗМІ та соцмережах. Дієслово «*to hype*» означає розводити галас, агресивно піарити, відповідно, іменник «*хайп*» - галас, гомін довкола якогось предмету, агресивний піар.

Дана сленгова одиниця є іменником, що стоїть в називному відмінку однини чоловічого роду та виступає у реченні у ролі підмета.

2. *I'm sure there's still **haters*** [54]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*hater*» у множині. Дане слово дослівно перекладається з англійської мови як «*ненависник*», і, очевидно що «*хейтер*» це опонент, ворог, конкурент; походить від англійського «*to hate*» – ненавидіти. Транслітерована форма «*хейтер*» увійшла до вжитку в українській мові з широким поширенням соцмереж, зокрема Ютубу.

Дана сленгова одиниця є іменником, що стоїть в родовому відмінку множини чоловічого роду та виступає у реченні у ролі додатка.

3. *Wearing sandals with socks is a complete **mess*** [54]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – дієслово «*mess*», що використовується для позначення чогось поганого,

40

немодного, нестильного. Молодь використовує це слово щоб дати якійсь події або тенденції негативну оцінку.

Дана сленгова одиниця є іменником, що стоїть в називному відмінку однини чоловічого роду та виступає у реченні у ролі підмета.

4. *One swipe is enough for most young people today to go out on a date* [55] У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*swipe*». Воно походить від дієслова «*to swipe*», що означає провести пальцем по екрану, не відриваючи його. Хоча в першу чергу дане дієслово перекладається як «махати, замахуватись» або «вдарити» чи «вкрасти», зараз «*свайпнути*» означає провести по екрану смартфона, планшета або іншого пристрою не відриваючи проводить палець. В транслітерованому варіанті слово «*свайп*» вже давно увійшло до вжитку в українській мові. Дана сленгова одиниця є іменником, що стоїть в називному відмінку однини чоловічого роду та виступає у реченні у ролі підмета.

5. *Who the real foodie here?* [56]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*foodie*», яким позначають або людей, що люблять поїсти, або поціновувачів різних кухонь, гурманів. На даний момент слово «*фуді*» вкрай рідко, якщо взагалі не зустрічається у вжитку в українській мові, на відмінну від українських варіантів «*обжера*» та «*гурман*» відповідно.

Дана сленгова одиниця є іменником, що стоїть в називному відмінку однини чоловічого роду та виступає у реченні у ролі підмета.

6. *Who's that hottie with you?* [57]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*hottie*». «*Hottie*» означає гарну, привабливу жінку або чоловіка. Походить від англійського «*hot*» - гарячий. В українській мові є безліч відповідників та аналогів, зокрема «*краля*», «*красунчик*», більш стилістично забарвлені «*гаряча штучка*», «*крихітка*» та багато інших.

Дана сленгова одиниця є іменником в називному відмінку однини, що виступає в ролі додатка.

7. *Dog, don't do that again* [47]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*dog*». Дане слово використовують щоб позначити свого друга, товариша, напарника. Також зустрічається варіант написання «*dawg*». Хоча дослівно з англійської «*dog*» перекладається як «собака, пес», в якості дружнього звернення жодної негативної конотації за цим словом немає, а навіть навпаки – інколи це демонструє хороше ставлення та повагу до товариша.

Дана сленгова одиниця є іменником в називному відмінку однини, що виступає в ролі додатка.

8. *He likes to drive a Beamer seven* [58]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*beamer*». «*Beamer*», або ж «бімер» в українському транслітерованому варіанті, це сленгова назва будь-якого автомобіля марки BMW – перші дві букви швидше та легше вимовити без останньої «дабл ю». З моменту появи автомобілів BMW в широкому доступі на ринку в нашій країні, українській мові також з'явилося безліч сленгових назв для автівок даної марки – аналогічна «бімер», а також «бумер», «беха» та інші.

Дана сленгова одиниця є іменником в родовому відмінку однини, що виступає в ролі додатка.

9. *I thought as a pothead I knew so much* [59]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*pothead*». «*Pothead*» це сленгова назва особи, яка курить дуже багато марихуани. Складається з двох слів та дослівно з англійської перекладається як «горщик» (або каструля) та «голова». В українській мові є безліч сленгових відповідників з різним стилістичним забарвленням, такі як «пранокур», «курурок», «травокур» та інколи навіть «растаман» в непрямому його значенні.

Дана сленгова одиниця є іменником в називному відмінку однини, що

виступає в ролі додатка.

10. *Mom, what's a **bimbo**?* [60]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*bimbo*». «*Bimbo*» це сленгова назва зовнішньо привабливої, сексуальної, але наївної та нерозумної жінки; як правило, асоціюється зі стереотипними жартами про білявок. Слово «*бімбо*» в транслітерованому варіанті уже давно присутнє в українській мові; еквівалентної ж сленгової одиниці в українській мові немає, хоча можна підібрати аналог, наприклад «*фіфа*», «*вертихвістка*», тощо.

Дана сленгова одиниця є іменником в називному відмінку однини, що виступає в ролі додатка.

11. *Are you some kind of **loser** or what?* [60]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – іменник «*loser*». «*Loser*», або ж «*лузер*» в українському транслітерованому варіанті, означає людину, яка не досягла значних успіхів в певній справі, на роботі, у відносинах, тощо; невдачу. Першочергове значення слова «*loser*» це «*той, хто програв*». Транслітерована форма «*лузер*» вже давно увійшли до вжитку в українській мові серед молоді і використовується у повсякденному спілкуванні, водночас з такими вітчизняними варіантами як «*невдаха*», більш розмовними варіантами «*сердега*», «*сіромаха*» та сленговим «*лох*».

Дана сленгова одиниця є іменником в називному відмінку однини, що виступає в ролі додатка.

12. *First of all, I got into a **mosh-pit** with the Arctic Monkeys playing* [61]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – іменник «*mosh-pit*». «*Mosh-pit*», або транслітероване «*мош-нім*», це агресивний та екстремальний вид танцю, популярний на рок-концертах та який потребує великої кількості людей. Дієслово «*to mosh*» немає жодного еквіваленту в українській мові і

перекладається описово як «*танцювати в*

мош-німі». Так як дане явище прийшло до нас із західних країн та не було відоме нам до недавніх пір, жодних відповідників в українській мові для терміну «*mosh-pit*» немає, таким чином маємо лише транслітерований варіант, який увійшов до

вжитку за декілька останніх десятиліть.

Дана сленгова одиниця є іменником в називному відмінку однини, що виступає в ролі додатка.

13. *Hey sis, I know you're watching* [62]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – іменник «*sis*». «*Sis*» це скорочення від слова «*sister*» - сестра. Дане слово використовують жінки для люб'язного звернення до своїх подруг. На відмінну аналогічного сленгового слова «*бро*», що є скороченням від «*brother*», «*sis*» не набуло широкої популярності в україномовному сегменті і користується популярністю переважно серед носіїв англійської мови. В українській мові немає жодного еквіваленту саме для скороченої форми «*sis*», але є аналоги, наприклад «*сестриця*», сленговий варіант з дещо відмінним забарвлення «*сеструччо*» (по аналогії з «*брателло*») або просто транслітероване «*сістер*», яке також зустрічається у вжитку.

Дана сленгова одиниця є іменником в називному відмінку однини, що виступає в ролі додатка.

2.2. Сленгові елементи – дієслова

14. *Enough working, let's chill* [60]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – дієслово «*to chill*». «*To chill*», або ж «*чілити*» в українському транслітерованому варіанті, означає розслаблятися, відпочивати, проводити безтурботно час не працюючи, однак першочергове значення «*chill*» це «*холодний, морозний*» (або ж «*охолоджувати*» якщо це дієслово). За останні декілька років, транслітерований варіант «*чіллити*» увійшов до вжитку в українській мові та використовується водночас з вітчизняним «*розслаблятися*» чи «*відпочивати*».

44

Дана сленгова одиниця є дієсловом, що стоїть в теперішньому часі дійсного способу та виступає у реченні у ролі присудка.

15. *Yeah, I feel you* [63]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – дієслово «*to feel*». Першочергове значення дієслова це «*відчувати*», тим не менш, в якості сленгу вираз «*to feel [кого-небудь]*» використовується для вираження співчуття,

щоб дати співрозмовнику зрозуміти, що ви розумієте його становище та розділяєте його проблеми або просто розумієте про що він говорить.

Дана сленгова одиниця є дієсловом, що стоїть в теперішньому часі дійсного способу та виступає у реченні у ролі присудка.

16. *I wish I could **shazam** it right now* [63]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – дієслово «*shazam*». Воно походить від назви мобільного додатка з однойменною назвою – *Shazam*, який дозволяє визначити, яка пісня грає в даний момент. Від назви й з'явилося дієслово – *шазамити*, тобто знайти назву пісні, що грає, з допомогою цього додатку.

Дана сленгова одиниця є дієсловом, що стоїть в теперішньому часі дійсного способу та виступає у реченні у ролі присудка.

17. *What was the last TV show that you **binge-watched**?* [64]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – дієслово «*to binge-watch*», яке значить переглядати велику кількість серій серіалу за короткий проміжок часу, без перерв. Воно утворено з двох слів – «*binge*» (запій, загул) та «*watch*» (дивитися, переглядати). Бінджвотчінг – це «запійний» перегляд серіалу, «серіальний марафон». Транслітерований варіант «бінджвотчінг» на даний момент не дуже часто зустрічається у повсякденному вжитку.

Дана сленгова одиниця є дієсловом, що стоїть в теперішньому часі дійсного способу та виступає у реченні у ролі присудка.

45

18. *Guess we'll **stream** our ride today!* [58]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – дієслово «*to stream*». Іменник «*stream*» дослівно перекладається з англійської мови як «*потік, течія*», та «*текти, струмитись*», якщо це дієслово. «*To stream*», або ж «*стрімити*» в українському транслітерованому варіант, означає транслювати потокове відео чи аудіо по Інтернету. Транслітерована форма «*стрімити*» та похідні від нього «*стрім*» та «*стрімер*» давно увійшли до вжитку в українській мові з широким поширенням соцмереж, зокрема Ютубу та Інстаграму та інших платформ для трансляцій.

Дана сленгова одиниця є дієсловом, що стоїть в минулому часі дійсного способу та виступає у реченні у ролі присудка.

19. *But I **cringe** because I'm still connected with that feeling* [62] У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – дієслово «*to cringe*». «*Cringe*», або ж «*крінж*» в українському транслітерованому варіанті, означає відчуття сорому, незручності, як правило за іншу людину, таким чином «*крінжувати*» означає відчувати сором за дії інших. Транслітерована форма «*крінж*» та вже згадане вище похідне від нього «*крінжувати*» давно увійшли до вжитку в українській мові з широким поширенням соцмереж, зокрема соцмережі «Тік-Ток». Хоча широко використовується і вітчизняний варіант, схожий за значенням – «*іспанський сором*».

Дана сленгова одиниця є дієсловом, що стоїть в теперішньому часі дійсного способу та виступає у реченні у ролі присудка.

20. *I'm going to come and **hang out** in Florida with you* [60]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – фразове дієслово «*to hang out*». «*To hang out*» означає проводити час на вечірках, гуляти, веселитись. Дослівно «*hang out*» перекладається як «*розвішувати, вивішувати*». В українській мові існують сленгові відповідники даного дієслова, такі як «*зависати*», «*тусуватись*», тощо.

46

Дана сленгова одиниця є дієсловом, що стоїть в теперішньому часі дійсного способу та виступає у реченні у ролі предикативу.

21. *I remember how I **shipped** you guys for months* [65]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – дієслово «*to ship*». «*To ship*», або ж «*шінперити*» в українському транслітерованому варіанті, означає уявляти відносини між персонажами книг/фільмів, відомим людьми або знайомими та друзями, навіть якщо між ним виключно дружні відносини; уявно зводити та створювати пари. Однак першочергове значення дієслова «*to ship*» це «*відправляти, поставляти, відвантажувати*». «*To ship*» походить від закінчення слова «*relationship*» – тобто, відносини. Транслітерована форма «*шінперити*» та похідні від нього

форми, типу «*shiner*» (той, хто займається шіпперінгом) недавно увійшли до вжитку в українській мові серед молоді з широким поширенням соцмереж, в першу чергу з ростом популярності соцмережі «Тік-Ток».

Дана сленгова одиниця є дієсловом, що стоїть в минулому часі дійсного способу та виступає у реченні у ролі присудка.

22. ...or we'll talk about it later, or **DM** me [66]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – дієслово «*to DM*». «*DM*» розшифровується як «*Direct Messages*» – приватні повідомлення (в застосунках типу Інстаграм, Твіттер, тощо). Таким чином, «*to DM*» або ж «*to direct message*» означає «*написати в приватні повідомлення*»; при цьому зараз дана фраза не обмежується лише двома вищезгаданими застосунками – її можна застосувати говорячи й про інші месенджери. В українській мові зустрічається такий варіант даної фрази як «*писати в ПП*» (приватні повідомлення) або транслітерований «*писати в Дірект*» (якщо йдеться про Інстаграм).

Дана сленгова одиниця є дієсловом, що стоїть в теперішньому часі дійсного способу та виступає у реченні у ролі присудка.

47

2.3. Сленгові елементи – прислівники

23. Don't start on me dude, c'mon, **easy!** [67]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*easy*». «*Easy*» з англійської перекладається як легко, просто. Тим не менш, як сленгова одиниця, «*ізі*» означає «*заспокоїтись*», «*не сваритись*». В українській мові, шляхом транслітерації слово «*ізі*» в значенні «*легко*» давно стало сленговою одиницею – воно походить зі сфери комп'ютерних ігор – як правило, гравці пишуть «*ізі*» у випадку легкої перемоги на супротивником з метою показати свою домінуючу позицію та принизити опонента. При цьому транслітерована форма «*ізі*» часто переважає над вітчизняною «*легко*».

Дана сленгова одиниця є прислівником, що виступає у реченні у ролі обставини образу дії.

24. This is so **relatable**, my friend [67]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю –

прислівник «*relatable*», що використовується для позначення якоїсь життєвої ситуації, з якою мовець особисто зіштовхувався; вживається контексті «таке життя», «так трапляється». Дослівно ж перекладається дане слово як «*близький*», «*зрозумілий*», «*пов'язаний*». Серед молоді популярний аналогічний вираз, похідний від російського «*жизненно*» - «*жиза*»; суто українським відповідником скоріш за все буде прислівник «*життєво*» або «*житійно*».

Дана сленгова одиниця є прислівником, що виступає у реченні у ролі обставини образу дії.

25. *Not gonna lie, this is truly awesome!* [67]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*awesome*». «*Awesome*» використовується щоб описати щось неймовірне, дивовижне. В українській мові є безліч сленгових відповідників з різним стилістичним забарвленням, такі як «*круто*», «*класно*», «*відпадно*» та багато інших.

48

Дана сленгова одиниця є прислівником та виступає у реченні у ролі предикативу.

26. *I think it's dope that they're doing that* [68]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*dope*».

«*Dope*» використовується щоб описати щось неймовірне, дивовижне. В українській мові є безліч сленгових відповідників з різним стилістичним забарвленням, такі як «*круто*», «*класно*», «*відпадно*» та багато інших.

Дана сленгова одиниця є прислівником та виступає у реченні у ролі предикативу.

2.4. Сленгові елементи – прикметники

27. *I'm grumpy, I'm hangry, I haven't had cashews in four hours* [69] У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*hangry*». «*Hangry*» це поєднання двох англійських слів – «*angry*» та «*hungry*» («*сердитий*» та «*голодний*»). Використовується щоб описати стан, коли людина голодна і через це сердита або без настрою. В українській мові немає жодного схожого відповідника; інколи як варіант для перекладу можна зустріти маловідомий та

рідко невживаний неологізм «злоголодний». Дана сленгова одиниця є прикметником та виступає у реченні у ролі означення.

28. *But this dunk was like epic* [47]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – слово «*epic*». «*Epic*» використовується щоб описати щось неймовірне, дивовижне. Тим не менш, в першу чергу «*epic*», як і український варіант «*епічний*», походить від грецького «*епос*» та пов'язаний з літературою; з плином часу слово набуло іншого, сленгового значення як в англійській, так і українській мові – словом «*епічний*» описують щось дивовижне, те, що захоплює дух.

Дана сленгова одиниця є прикметником та виступає у реченні у ролі означення.

49

29. *How to be saucy, sassy and sexy* [70]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – прикметник «*sassy*». «*Sassy*» перекладається як «зухвалий», «нахабний», тим не менш сленгове значення дещо відрізняється – його використовують щоб описати впевнену в собі, привабливу, дотепну, енергійну та стильну особу. Транслітерований варіант «*сасний*», став популярним серед молоді за останні декілька років і більшою мірою використовується щоб описати когось гарного, привабливого, миловидного.

Дана сленгова одиниця є прислівником та виступає у реченні у ролі означення.

2.5. Сленгові елементи – словосполучення та речення

30. *Doesn't matter if you become a fat cat*

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – словосполучення «*fat cat*», яким позначають заможну особу. Дослівно дане словосполучення перекладається як «*товстий кіт*». В українській мові є багато відповідників даному словосполученню, наприклад «*товстосум*» або більш стилістично забарвлені аналоги «*товстопузій*», «*куркуль*», тощо.

Дана сленгова одиниця є словосполученням, що складається з прикметника та іменника в родовому відмінку однини, виступає в ролі додатка.

31. *They're on fleek, as the kids say* [71]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – словосполучення «*on fleek*», яке використовують щоб позначити щось якісне, неймовірне, першосортне, високоякісне. В українській мові є багато відповідників даному словосполученню, наприклад «*на висоті*» або інші аналоги, такі як «*чудово*», «*приголомшливо*», тощо.

Дана сленгова одиниця є словосполученням, що складається з прийменника та іменника в родовому відмінку однини, фраза виступає в ролі означення.

50

32. *Who gets to ride shotgun in the car?* [58]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – словосполучення «*ride shotgun*». Дослівно дане словосполучення перекладається як «*їздити на дробовику*», але при дослівному перекладі ми отримуємо повну нісенітницю. Сленговий вираз «*to ride shotgun*» означає їздити на передньому сидінні автомобіля; «*shotgun*» – це сленгова назва переднього пасажирського сидіння в автомобілі. В українській мові немає жодного відповідника для даного виразу.

Дана сленгова одиниця є словосполученням, що складається з прикметника та іменника в родовому відмінку однини, виступає в ролі предикативу та іменної частини присудку.

33. *...or angel dust or something, right?* [72]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – словосполучення «*angel dust*». Дослівно дане словосполучення перекладається як «*ангельський пил*», і в такому ж вигляді дане словосполучення використовується і в українській мові. «*Ангельський пил*» це сленгова назва фенциклідину, фармакологічного препарату, який викликає наркотичну залежність.

Дана сленгова одиниця є словосполученням, що складається з прикметника та іменника в родовому відмінку однини, виступає в ролі складеного підмета.

34. *Be ready to take the L* [68]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – фразу «*take the L*». Дослівно вона, хоч і криво, перекладається як «*взяти Л*». Буква «*L*» в даній фразі несе в собі значення іменника «*Lose*» – програш, таким чином, «*to*

take the L» означає програти, зазнати поразки. В українській мові немає жодного еквівалентного сленгового виразу, тому перекладач скористатись підбором аналогу.

51

Дана сленгова одиниця є словосполученням, що складається з дієслова «*to take*», що виступає в ролі предикативу та скороченого іменника «*lose*» у вигляді букви «*L*», що виступає в ролі додатка.

35. *What's popping, huh?* [68]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – фразу «*what's popping*». В американському слензі, прикметник «*popping*» означає щось популярне, свіже, неймовірне; повністю фраза використовується в значенні «*як справи*». В українській мові можемо знайти аналоги даної фрази, наприклад «*як воно?*», або дещо діалектичне «*як ся маєш?*».

Дана сленгова одиниця є реченням, що складається з підмета «*what*», що є займенником та присудка «*is popping*», що є дієсловом в теперішньому часі.

36. *Right, you could give it to your BFF* [68]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – аббревіатуру «*BFF*», яка розшифровується як «*best friends forever*». Дослівно перекладається як «кращі друзі навіки». В українській мові немає жодної подібної аббревіатури чи скорочення; тим не менш, у серед україномовної молоді часто використовуються дві російські аббревіатури – «*лд*» та «*лп*» (аббревіатура від «*лучший друг*» та «*лучшая подруга*» відповідно) – для позначення кращого друга або подруги.

Дана сленгова одиниця є аббревіатурою, що виступає в реченні в ролі означення додатка.

37. *My brother from another mother!* [71]

У даному реченні можемо виділити наступну сленгову одиницю – фразу «*My brother from another mother*». Дослівно вона перекладається як «*мій брат від другої матері*». Дана фраза використовується для позначення близького друга чоловічої статі, з яким у вас гарні та міцні відносини. В українській мові немає жодного еквівалентного виразу з подібним забарвленням; інколи дану фразу

використовують дослівно, найближчим же аналогом в українській мові буде «друг не-розлий-вода» або «названий брат».

52

Дана сленгова одиниця є неповним реченням.

Таким чином, 37 проаналізованих вище речень демонструють морфологічне різноманіття сленгових одиниць; значна кількість сленгу в англійській мові представлена не лише окремим словами, а й словосполученнями та навіть реченнями. Багато сленгових одиниць можуть переходити з однієї частини мови в іншу, інколи навіть без додавання афіксів (яскравий приклад – *Direct Messages* – *to direct message*); дана особливість характерна не лише для сленгової лексики, але для всієї англійської мови в цілому – це ускладнює процес підбору еквіваленту чи аналога, оскільки в українській мові явище перехідності в різні частини мови хоч і існує, але не настільки поширене, як в англійській. Саме зв'язку з подібними відмінностями між мовами та особливостями їх структури, перекладачу важливо знати та уміти застосовувати різні перекладацькі трансформації.

53

РОЗДІЛ 3. ЗАСТОСУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ДЛЯ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ СЛЕНГОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ

В процесі постійної глобалізації сучасного світу сленг став невід'ємною формою спілкування. Наразі є відкритими кордони практично між усіма державами світу, завдяки чому людині стало доступне вільне пересування та спілкування з мешканцями різних країн. В процесі подібного спілкування люди обмінюються досвідом та навіть формами вживання тих чи інших виразів, які засвоюються та набувають певного значення вже в іншій мові. Завдяки даній тенденції відбувається активне запозичення певних сленгових виразів із однієї мови в іншу, і саме тому сьогодні як ніколи необхідний адекватний та коректний переклад.

Спираючись на матеріали першої частини цієї дипломної роботи, ми можемо виділити наступні способи перекладу сленгових одиниць:

1. Антонімічний переклад

2. Калькування (дослівний переклад)
3. Переклад шляхом підбору функціонального аналога
4. Переклад шляхом підбору семантичного еквіваленту
5. Транслітерація
6. Описовий переклад (експлікація)

Перекладені сленгові одиниці також можна поділити ще на дві підгрупи – сленгові одиниці англійської мови, які були передані відповідними сленговими одиницями в українській мові, та сленгові одиниці, які були передані літературними аналогами. То ж варто розглянути приклади перекладу сленгу з допомогою кожного з вищевказаних способів.

3.1. Переклад сленгових елементів за допомогою антонімічного перекладу

Як вже говорилося, при перекладі сленгових елементів перекладачі використовують різні засоби відтворення того чи іншого виразу. Одним із них

54

є засіб антонімічного перекладу. Його суть полягає у передачі певного виразу його протилежним значенням. Досліджуючи основні засоби передачі сленгових елементів українською мовою, нам вдалося виокремити декілька прикладів, які було доцільно перекласти за допомогою даної трансформації.

1. Are you kidding me? [73]

Ти жартуєш?

У цьому реченні вжито сленговий вираз, який часто використовують риторично для вираження розчарування чи хвилювання. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом антонімічного перекладу щоб уникнути надто грубої передачі даного елементу українською мовою, адже дослівно даний вираз перекладався б як «ви знущаетесь?». Проте ми використали трансформацію антонімічного перекладу та зберегли адекватну передачу даного виразу.

2. You'll be back on Broadway soon, I'm not playing [75]

Ти скоро знову будеш на Бродвеї, я серйозно

У цьому реченні вжито сленговий вираз, який використовують, щоб передати всю серйозність своїх слів, висловити свою впевненість в чомусь. Незважаючи на те, що даний вираз можна було б перекласти по-іншому, зокрема як «*я не жартую*», при перекладі даної сленгової одиниці була застосована трансформація антонімічного перекладу, що більш точно передає посил вислову, на думку перекладача, та позбавити речення серйозного та певного погрозливого відтінку.

3. I think he need to stop being a totta's boy [84]

Я думаю, йому треба подорослішати

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає чоловіка, зазвичай у дорослому віці, який все ще опікається (надмірно) матір'ю та не намагається стати самостійним. Хоча в українській мові часто зустрічається такий вираз як «*мамин синок*», на думку перекладача, дана фраза є калькою з російської мови.

55

Тому, хоч і з втратою певного стилістичного забарвлення, в якості альтернативи була застосована трансформація антонімічного перекладу.

3.2. Переклад сленгових елементів за допомогою калькування

Серед основних засобів перекладу також можна виділити трансформацію калькування. Її суть полягає у передачі англomовного сленгового виразу дослівно.

1. Of course, there were, some that worked twenty-four to seven, but there were not so many of those [72]

Були, звичайно, й ті, що працювали двадцять чотири на сім, але таких було небагато

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає робити щось цілодобово, без перерви. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом калькування, тобто виконали дослівний переклад даного виразу. Скориставшись способом калькування, ми досить точно відтворили значення виразу – адже вираз вже давно увійшов в повсякденне спілкування та також активно застосовується в українській мові.

2. Hold your horses!

Притримай коней! [72]

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає зупинитися, почекати, не квапитися. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом калькування та переклали даний вираз дослівно, оскільки даний вираз вже давно увійшов в повсякденне спілкування та також активно застосовується в українській мові.

3. *I kicked his ass pretty good* [71]

Я добре надер йому дуну

В даному реченні вжито сленговий вираз, що означає впевнено когось перемогти, виграти або ж перемогти у бійці, сильно побити. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом калькування та переклали

56

даний вираз дослівно, оскільки даний спосіб зберігає його оригінальне значення та стилістичне забарвлення, не спотворюючи зміст.

3.3. Переклад сленгових елементів за допомогою підбору функціонального аналогу

За відсутності еквіваленту в сленговій лексиці, в процесі перекладу перекладачі нерідко використовують засіб функціонального аналогу, тобто шукають аналогічні вирази в українській мові, за допомогою яких буде можливим відтворити значення того чи іншого виразу якомога точно. Даний спосіб перекладу є одним з найпоширенішим серед усіх інших трансформацій оскільки структури обох мов значно відрізняються один від одного і англійські сленгові вирази мають свою специфіку та не завжди вдається перекласти їх, підібравши точний відповідник. Саме тому велика кількість сленгових елементів і перекладається за допомогою даної трансформації.

1. *It's like, freaking me out* [74]

Це, тупо, насторожує мене

У цьому реченні вжито сленговий вираз, який має багато значень, серед яких бути дуже наляканим, боятися чогось, дратувати, заважати, насторожувати, дивуватися. Хоча для даного виразу існують сленгові відповідники в українській мові, такі як «кумарити», «бісити», «діставати», і враховуючи те, що у даного виразу дуже обширна сфера застосування, а саме по собі дієслово «*freak out*»

може передавати безліч відтінків почуття страху, паніки або напруженості, і беручи до уваги контекст та історію, яку розповідає мовець, використавши одне з цих значень в українському варіанті, ми зробили б не зовсім коректний переклад. Тому при перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом функціонального аналогу.

2. *I promise you, I'mma swing on you.* [73]

Я тобі кажу, я зараз тобі вріжу.

57

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає вдарити когось, зазвичай використовується в досить грубій формі. Беручи до уваги контекст та особу мовця, при перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом функціонального аналогу, використавши просторіччя замість сленгового відповідника.

3. *That's nuts!* [73]

Здуріти можна!

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає щось сказане, ненормальне або захоплююче, неймовірне. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом функціонального аналогу, використавши літературне слово замість сленгового відповідника щоб не зіпсувати стилістичне забарвлення виразу.

4. *Screw you, Jimmy!* [73]

Та йди ти, Джиммі!

У цьому реченні вжито сленговий вираз, яким висловлюють бажання прогнати людину, позбавитись когось, або просто висловити своє невдоволення. Дуже часто даний вираз вживають і в переносному значенні в якості вигуку, підсилюючого елемента щоб виразити свій подив або навпаки, сумнів в чиїхось словах. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористались засобом функціонального аналогу, оскільки ми не знайшли належний сленговий відповідник українською з такими же стилістичним забарвленням, який не робив би вираз надто грубим.

5. *Get on your feet and get ready to freak out!* [75]

Вставай на ноги та приготуйся очманіти!

У цьому реченні вжито сленговий вираз, який ми вже розглянули раніше; одне із значень даного виразу – дивуватися, бути в стані емоційного потрясіння. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористались засобом функціонального аналогу, оскільки ми не знайшли належний сленговий

58

відповідник українською з такими же стилістичним забарвленням, який не робив би вираз надто грубим.

6. *I want to get into all the **stuff** you do* [76]

*Я хочу розібратись зі всіма твоїми **штуками***

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає будь-які фізичні або матеріальні речі або певну справу, роботу чи іншу сферу діяльності тощо. Хоча для даного виразу існують сленгові відповідники в українській мові, такі як «фігня», «фіговини», «шняга», тощо, щоб уникнути надто грубого звучання, при перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали функціональний аналог.

7. *Oh, man, **I feel you.*** [63]

*Друже, як я тебе **розумію.***

У цьому реченні вжито сленговий вираз, який використовується для вираження солідарності з кимось, співчуття, показати те, що ви розумієте вашого співрозмовника. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом функціонального аналогу, використавши літературне слово, оскільки ми не змогли підібрати належний сленговий відповідник.

8. *It's cold as **hell*** [77]

Страшенно холодно

В даному реченні вжито сленговий вираз, який використовується для емоціонального підсилення фрази (а точніше, для підсилення прикметника) та зазвичай ставиться в кінець фрази. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористались засобом функціонального аналогу, оскільки ми не знайшли належний сленговий відповідник українською, який не робив би вираз надто грубим.

9. *Second, I was **wasted**, - I was **tore up*** [79]

По-друге, я була п'яна, - я була просто вдружки

У цьому реченні вжито два сленгових вирази, обидва використовуються щоб описати стан сильного сп'яніння. При перекладі обох сленгових одиниць

59

ми скористались засобом функціонального аналогу, оскільки існуючі сленгові відповідники для слова п'яний, такі як «*набуханий*», «*готовий*», «*синій*» роблять вираз надто грубим, і зважаючи на контекст шоу та мовця, доречніше було підібрати функціональний аналог у вигляді літературного слова та просторіччя.

*10. And when you hosted SNL, did you **beef with** Lorne? [79]*

*І коли ти вела SNL, у тебе були **конфлікти** з Лорном?*

В даному реченні вжито сленговий вираз, що значить конфліктувати, сваритись. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористались засобом функціонального аналогу, оскільки ми не знайшли належний сленговий відповідник в українській мові.

*11. See, that's how you get **broke** [79]*

*Бачиш, так ти й стаєш **бідним***

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає бідний, розорений. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом функціонального аналогу, оскільки зважаючи на контекст шоу та особу мовця, в даному випадку доречніше було підібрати функціональний аналог у вигляді літературного слова, аніж більш грубого сленгового відповідника.

*12. We gonna **get it on!** [82]*

*Ми **починаємо!***

В даному реченні вжито сленговий вираз, фразове дієслово, яке має багато сленгових значень, одне з яких, найбільш генералізоване – використовується для позначення початку чого-небудь, як правило, з великим ентузіазмом. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом функціонального аналогу, так як беручи до уваги на контекст шоу та особу мовця – ведучого шоу, в даному випадку доречніше було підібрати функціональний аналог у вигляді літературного слова, аніж більш приземленого та простого сленгового відповідника.

13. *I've really, like, knocked things over with my **butt*** [82]

Я, тину, дійсно зачіпала і штурляла речі своїм задом

В даному реченні вжито сленгове слово, яке означає зад людини, сідниці. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом функціонального аналогу, оскільки жодного сленгового еквіваленту з подібним стилістичним забарвленням в українській мові немає; найближчим варіантом для передачі могло б бути слово «дуна», але зважаючи на контекст шоу та мовця, передати дане сленгове слово більш вульгарним варіантом «дуна» було б не зовсім доречним. З цієї причини найдоцільнішим рішенням буде відтворити його за допомогою функціонального аналогу.

14. *Man, go **touch some grass*** [72]

Мужик, спустися з неба на землю

В даному реченні вжита сленгова фраза, яку використовують, коли людина надто переймається уявними проблемами та забуває про реальне життя або надто багато про себе уявляє. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом функціонального аналогу, оскільки еквівалентного сленгового виразу (і навіть еквівалентного фразеологізму) немає. Дослівно перекласти дану фразу також не можемо, так як це призведе до втрати сенсу виразу. З цієї причини найдоцільнішим рішенням буде відтворити її за допомогою функціонального аналогу.

15. *I was kind of **salty** when he won, not gonna lie*

*Я був трішки **злий** коли він виграв, це правда* [82]

В даному реченні вжито сленгове слово, яке означає «злий», «засмучений», «сердитий», як правило в результаті програшу в чомусь. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом функціонального аналогу, використавши літературне слово, оскільки ми не змогли підібрати належний сленговий відповідник.

3.4. Переклад сленгових елементів за допомогою підбору умовного семантичного еквіваленту

Все ж значна кількість сленгових виразів має точні відповідники в українській мові. В цьому випадку, в процесі перекладу застосовують засіб семантичного еквівалента, тобто шукають та перекладають дані вирази їх прямим відповідником. Дана трансформація є чи не найпоширенішою серед усіх, адже більшість сленгових одиниць все ж мають відповідники в українській мові – український сленг не стоїть на місці та постійно змінюється і оновлюється. На жаль, окремих словників зі сленговою лексикою дуже мало, а до більшість онлайн-ресурсів, в яких збирають та структурують сленгову лексику, можуть вільно вносити зміни та додавати нову лексику будь-які користувачі, таким чином, засмічуючи їх. Саме тому поняття «сленговий еквівалент» досить розтягнуте та розмите, і спиратися в даному випадку перекладач повинен в першу чергу не на словники та онлайн-ресурси, а на власні знання, досвід роботи зі сленговою лексикою і можливо навіть на свій життєвий досвід. З цієї причини даний засіб перекладу ми вирішили назвати «підбір умовного семантичного еквіваленту». У випадку, коли ми пишемо «прямий сленговий еквівалент» або «точний сленговий відповідник», судити про те, наскільки точно цей відповідник передає сленгову одиницю, перекладач може лише з власного досвіду та ступені обізнаності у сфері сленгової лексики.

1. *Dude, Kevin, just close your eyes and trust me.* [73]

Чувак, Кевін, просто заплющ очі і повір мені

У цьому реченні вжито сленговий вираз, який використовують щоб позначити особу, як правило чоловічої статі. При перекладі даної сленгової одиниці ми підбрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має точний відповідник в українській мові з таким же значенням. Тому доцільно було його передати за допомогою його першого значення.

2. *I can see it, that's cool* [73]

62

Зрозуміло, круто.

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає щось неймовірне, неперевершене, надзвичайне. При перекладі даної сленгової одиниці ми підбрали умовний семантичний еквівалент, оскільки слово «круто» є одним з точних відповідників в українській мові з таким же значенням. Саме тому

доцільно було його передати за допомогою його першого значення.

3. *Chill out!* [73]

Розслабся!

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає розслаблятися, не перейматися, отримувати задоволення. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки нам вдалося знайти точний відповідник даного виразу українською мовою. З цієї причини даний спосіб є найбільш адекватним і потреби в подальших пошуках інших засобів перекладу немає.

4. *You're ruining my buzz.* [73]

Ти ламаєш мені кайф.

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає отримувати задоволення. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, так як нам вдалося знайти чіткий відповідник, який зберігає сенс і стилістичні особливості оригінального виразу.

5. *We're hanging out with Will Smith right here!* [74]

Зараз ми тут зависаємо з Уіллом Смітом!

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає розважатися із кимось або затримуватися. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, так як дієслово «*hang out*» має сленгові відповідники в українській мові, такі як «*тусуватися, зависати, відкисати*». Використавши один з них, ми зберігаємо сенс і стилістичні особливості оригінального виразу.

63

6. *Did I mess up? – Я облажвся?* [75]

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає зробити щось неправильно, напартачити. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, так як дієслово «*mess up*» має сленгові відповідники в українській мові, такі як «*облажатися, накосячити, запороти*». Використавши один з них, ми зберігаємо сенс і стилістичні особливості оригінального виразу.

7. *That was lit!* [79]

Це було круто!

У цьому реченні присутнє сленгове слово, яке означає щось надзвичайне, захоплююче та цікаве. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, тобто передали значення даного виразу за допомогою його точного відповідника, адже нам вдалося знайти чіткий відповідник, який зберігає сенс оригінального виразу.

8. *Anyone who walks out of my door is going to leave happy, **period*** [86] *Кожен, хто буде виходити від мене, буде щасливий. **І крапка*** У цьому реченні

вжито сленгове слово, яке використовують щоб різко

закінчити розмову, надати своїм словами ваги, дати співрозмовнику зрозуміти, що вам немає про що говорити далі. Певною мірою так показують свою домінуючу позицію в суперечці. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має чіткий відповідник в українській мові.

9. *Yeah, that'd be **awesome*** [74]

*Так, це було б **кльово**.*

У цьому реченні вжито сленгове слово, що означає щось неймовірне, неперевершене, надзвичайне. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має точний відповідник в українській мові з тим самим значенням і зберігає усі стилістичні особливості та суть оригінального виразу.

64

10. *I had a **blast*** [79]

Я відірвалась по повній

У цьому реченні вжито сленговий вираз, який означає гарно проводити час, веселитися. При перекладі ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має чітку фразу-відповідник в українській мові. Таким чином, ми повністю зберегли суть оригінального вислову і передали його українською мовою максимально точно.

11. *Chris doesn't smoke **weed*** [80]

*Кріс не курить **травку***

У цьому реченні вжито сленговий варіант слова «*марихуана*». При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, так як «*травка*» є одним з багатьох еквівалентних сленгових виразів для позначення марихуани, і завдяки цьому ми повністю зберегли суть оригінального вислову і передали його максимально точно українською мовою.

12. *It was one of his joints* [80]

Це був один з його косячків

У цьому реченні вжито сленгове слово, яким позначають самокрутку, набиту марихуаною замість тютюну. При її перекладі ми підібрали умовний семантичний еквівалент, так як «*косячок*» є однією з еквівалентних сленгових одиниць для позначення марихуани, і завдяки цьому, ми зберегли сенс і стилістичні особливості оригінального виразу.

13. *Jimmy, when you wanna get high...* [80]

Джиммі, коли ти хочеш накуритися...

У цьому реченні вжито сленговий вираз, який використовують щоб описати стан наркотичного сп'яніння, як правило, від куріння марихуани. При його перекладі ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має точний відповідник в українській мові з тим самим значенням і зберігає усі стилістичні особливості та суть оригінального виразу.

65

14. *Bought me a whip* [81]

Купив собі тачку

В даному реченні вжито сленгове слово, яким позначають автомобіль, часто дорогий автомобіль преміум-класу. При перекладі ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має досить точний відповідник в українській мові з тим самим значенням і зберігає усі стилістичні особливості та суть оригінального виразу.

15. *Fly till I die!* [82]

Крутий до самої смерті!

У цьому реченні вжито сленговий вираз, який використовують при характеристиці чого-небудь стильного, неймовірного, привабливого, як правило

при характеристиці людини. При перекладі ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки нам вдалося підібрати точний відповідник даного виразу українською мовою. З цієї причини даний спосіб є найбільш адекватним і потреби в подальших пошуках інших засобів перекладу немає.

16. *I just wanna rap, get a couple **stacks*** [84]

*Я просто хочу читати реп, заробити кілька **штук баксів**.*

У цьому реченні вжито сленгову фразу, яка означає тисячу якої-небудь валюти (як правило, доларів). При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має точний відповідник в українській мові з тим самим значенням і зберігає усі стилістичні особливості та суть оригінального виразу.

17. *Hey **bae**, how are you?* [84]

*Хей, **крихітко**, як справи?*

В даному реченні вжито сленгове слово, яким пестливо позначають кохану людину. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має точний відповідник в українській мові; більше того, «крихітка» походить від «маленька дитина»

66

так само як і «bae» походить від «baby». Тому доцільно було його передати за допомогою прямого відповідника.

18. ***Dang**, these sits are kind of **whack*** [79]

***Бляха**, ці стільці якісь **галімі**.*

У цьому реченні вжито два сленгових вирази, перший з яких використовується для вираження здивування або ж навпаки, розчарування, злості, другий, як прикметник, використовують щоб охарактеризувати що небудь як погане, неякісне, негоже. При перекладі обох сленгових одиниць ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки в українській мові є прямі сленгові відповідники для обох виразів. З цієї причини даний спосіб є найбільш адекватним і потреби в подальших пошуках інших засобів перекладу немає.

19. *What are you **ratting me out** for?*[78]

*За що ти мене **здаєш**?*

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає підставити, донести на кого-небудь, зрадити. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має точний відповідник в українській мові з тим самим значенням. Саме тому даний спосіб є найбільш адекватним і потреби в подальших пошуках інших засобів перекладу немає.

20. *I ain't no **snitch*** [84]

Я не стукач

При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має відповідник в українській мові з тим самим значенням та стилістичним забарвленням. З цієї причини даний спосіб є найбільш адекватним і потреби в подальших пошуках інших засобів перекладу немає.

21. *I'm such a **dumbass**, Jimmy* [73]

67

Я такий йолоп, Джиммі

При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має не один відповідник в українській мові з тим самим значенням та стилістичним забарвленням, один з яких – «йолоп» – є гарним варіантом для передачі даної одиниці в контексті сленгу. З цієї причини даний спосіб є найбільш адекватним і потреби в подальших пошуках інших засобів перекладу немає.

22. *...hanging out at my **hizzy**, you know* [88]

*...зависаємо у мене на **xami**, ну ти знаєш*

У цьому реченні вжито сленгове слово, яким позначають дім, місце проживання. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має досить точний сленговий відповідник в українській мові з тим самим значенням і зберігає усі стилістичні особливості та суть оригінального виразу.

23. *Oh god, such a **nerd*** [88]

Господи, який же ботан

У цьому реченні вжито сленгове слово, яким позначають непривабливу

людину, яка не знає як вести себе в соціумі або людину, яка надзвичайно зацікавлена в якомусь одному предметі, як правило це школярі або студенти, які приділяють надто багато уваги навчанню на шкоду соціалізації. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має точний сленговий відповідник в українській мові з тим самим значенням і зберігає усі стилістичні особливості та суть оригінального виразу.

24. *Suck it up, Darren* [89]

Забий, Даррен

У цьому реченні вжито сленгову фразу, яка означає змиритися з чимось, прийняти ситуацію такою, яка вона є. При перекладі даної сленгової одиниці

68

ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має досить точний сленговий відповідник в українській мові з тим самим значенням і зберігає усі стилістичні особливості та суть оригінального виразу.

25. *That's just a total bummer* [90]

Це просто повна лаж

У цьому реченні вжито сленгове слово, яке означає невдачу, неприємну ситуацію, прикрість. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має досить точний сленговий відповідник в українській мові з тим самим значенням і зберігає усі стилістичні особливості та суть оригінального виразу.

26. *We were in the same posse back then*

Ми були в одній тусовці тоді ще

У цьому реченні вжито сленгове слово, яким позначають групу людей, об'єднану спільними інтересами і які проводять спільно час, спілкуючись і розважаючись. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має досить точний сленговий відповідник в українській мові з тим самим значенням і зберігає усі стилістичні особливості та суть оригінального виразу.

27. *Ah yes, my man got the drip*

О так, мій кореш крутий

В даному реченні вжита сленгова фраза, яке означає бути «крутим», стильним, популярним; власне слово «*drip*» означає щось стильне, неймовірне. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має досить точний сленговий відповідник в українській мові з тим самим значенням і зберігає усі стилістичні особливості та суть оригінального виразу.

28. *We were there only for the bread*

Ми були там лише заради бабла

69

В даному реченні вжито сленгове слово, яким позначають гроші, рідше – інші матеріальні цінності. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки в українській мові є прямий сленговий відповідник даного виразу. З цієї причини даний спосіб є найбільш адекватним і потреби в подальших пошуках інших засобів перекладу немає.

29. *Just don't mess with my cats and we cool, haha*

Просто не чіпай моїх кеннів і все буде норм, хаха

В даному реченні вжито два сленгових слова. Перше – *cats* – використовується для позначення своїх друзів, напарників. Друге – *cool* – має декілька сленгових значень, одне з яких «все буде так, як повинно бути», «все піде по плану». При перекладі обох одиниць ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки обидва вирази мають досить точні сленгові відповідники в українській мові з тим самим значенням, що зберігають усі їх стилістичні особливості та суть.

30. *Some kind of bug on my computer or else*

Якийсь глюк на моєму комп'ютері чи щось таке

В даному реченні вжито сленгове слово, яке використовується для позначення помилки в програмі або пристрої, якусь несправність, неналежну роботу. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний еквівалент, оскільки даний вираз має досить точний сленговий відповідник в українській мові з тим самим значенням і зберігає усі стилістичні

особливості та суть оригінального виразу.

*31. And like **to flex** on you on Instagram*

*I, тину, **повикаблущуватись** перед тобою в Інстаграмі*

В даному реченні вжито сленгове слово, яке означає хизуватись чимось, намагатись змусити людей вам заздрити або просто зухвало поводитись. При перекладі даної сленгової одиниці ми підібрали умовний семантичний

70

еквівалент, оскільки даний вираз має досить точний сленговий відповідник в українській мові з значною мірою і зберігає сенс та стилістичні особливості та суть оригінального виразу, не надаючи йому зайвої грубості.

*32. I haven't shown you my new **kicks** yet*

*Я ще не показував тобі мої нові **шужи***

В даному реченні вжито сленгове слово, яке означає спортивне або повсякденне взуття. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом семантичного еквіваленту, оскільки в українській мові є відповідники даного виразу з різним стилістичним забарвленням – «шкарі», «шужи», «танки», «копита» та багато інших. З цієї причини даний спосіб є найбільш адекватним і потреби в подальших пошуках інших засобів перекладу немає.

3.5. Переклад сленгових елементів за допомогою транслітерації

В процесі перекладу сленгових елементів, перекладачі також користуються засобом транслітерації, суть якого полягає у відтворенні певного сленгового виразу за допомогою його графічної форми. Таким чином, даний вираз зберігає свій оригінальний вигляд і залишається максимально схожим на англомовний. Тож проаналізуємо приклади перекладу сленгових елементів за допомогою транслітерації.

*1. Thanks **bro!** Everything was great!*

*Дякую, **бро!** Все було супер!*

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що є скороченням від слова «brother», що перекладається як брат. Даним сленговим словом чоловіки називають своїх друзів, яких вважають близькими. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом транслітерації. В процесі такого явища, як

запозичення слів із однієї мови в іншу, сьогодні в багатьох мовах можна зустріти слова, які мають ідентичний вигляд. На рівні зі словом «*брат*», яке використовують для позначення близьких собі людей, друзів, молодь також активно використовує слово «*бро*», не змінюючи його оригінальну

71

форму. З цієї причини було доцільно його відтворити за допомогою тієї самої графічної форми.

2. *Yeah, I feel the **vibe***

*О так, я відчуваю цей **вайб***

В даному реченні вжито сленговий вираз, що означає атмосферу, настрій. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом транслітерації. Хоча дану сленгову одиницю цілком можна було б перекласти як «*атмосфера*», зважаючи на контекст та мовця, ми переклали дане слово саме з допомогою транслітерації; більш того, молодь все частіше надає перевагу саме калькованому «*вайбу*» аніж вітчизняній «*атмосфері*», таким чином, «*vibe*» активно застосовується в українській мові зі збереженням його оригінальної форми. Отже, з цієї причини було доцільно його відтворити за допомогою тієї самої графічної форми .

3. *Let's see how long it takes me to send a **tweet***

*Давайте-но подивимось, скільки часу в мене займе відправка **твіту*** В даному реченні вжито неологізм, сленговий термін (який зараз скоріше вже увійшов в широкий вжиток та вже не несе такого сленгового значення), що означає повідомлення, написане та опубліковане в соцмережі «Твіттер». При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом транслітерації – щоб зберегти посил оригінального речення і не втратити інформацію (тут – про повідомлення в якій соцмережі йдеться). Отже, з цієї причини було доцільно його відтворити за допомогою тієї самої графічної форми.

4. *It's like the **friend zone** but much worse*

*Це типу як **френдзона**, але гірше*

У цьому реченні вжито сленговий вираз, який дослівно перекладається як «*зона дружби*», та використовується для позначення дружніх відносин між

чоловіком та жінкою, при цьому коли один з них намагається перевести їх на вищий романтичний рівень. При перекладі даної сленгової одиниці ми

72

скористалися засобом транслітерації, оскільки дане слово саме в транслітерованій формі вже давно увійшло до вжитку в українській мові серед молоді, а скориставшись способом калькування, ми б зіпсували стилістику даного речення. З цієї причини було доцільно відтворити його за допомогою тієї самої графічної форми.

5. Don't you know how to twerk?

*Ти не вмієш **тверкати**?*

У цьому реченні вжито сленгове слово, яким позначають танець, в якому активно використовується робота сідниць та стегон; «*twerk*» може бути як іменником, так і дієсловом. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом транслітерації, оскільки дане слово (і навіть саме по собі явище так званого «*тверкінгу*») не має жодного еквіваленту чи аналогу в українській мові. Дане явище та його назва є відносно новими в українській мові, та зважаючи на тенденцію до запозичення іноземних слів шляхом транслітерації, було доцільно відтворити його за допомогою тієї самої графічної форми.

3.6. Переклад сленгових елементів за допомогою описового перекладу

Іноді немає можливості підібрати ні точного відповідника, ні знайти слово з аналогічним значенням, оскільки або їх або в принципі просто не існує, або при його застосуванні втрачається стилістика та суть оригінального виразу. Інколи В такому випадку перекладачі можуть вдатися до засобу експлікації або описового перекладу, тобто перекласти сленговий вираз за допомогою шляхом його пояснення. То ж проаналізуємо приклади перекладу сленгових елементів за допомогою експлікації.

1. Of course, you bet

Звісно, жодних проблем.

73

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає що виконати щось

просто, не становить зусиль та не створить жодних проблем. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом описового перекладу, оскільки даний вираз не має жодного адекватного відповідника в українській мові, який би зміг зберегти його точне поняття та передати його значення максимально чітко із збереженням змісту, тому найбільш доцільним у такому випадку буде скористатися засобом експлікації, тобто виконати переклад за допомогою пояснення.

2. *I'll take a rain check, okay?*

Давай іншим разом, гаразд?

В цьому реченні вжито сленгову фразу, яку використовують щоб ввічливо відмовитись від якої-небудь пропозиції і запропонувати перенести цю подію на іншу дату; повного відповідника чи аналога такої фрази, який би зміг зберегти його точне поняття та передати його значення максимально чітко із збереженням змісту, в українській мові немає, тому найбільш доцільним у такому випадку є скористатися засобом експлікації, тобто виконати переклад за допомогою пояснення.

3. *No way this is you!*

Не може бути, що це ти!

У цьому реченні вжито сленговий вираз, що передає сильний сумнів, здивованість або впевненість в неможливості якої-небудь події. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом описового перекладу, оскільки даний вираз не має жодного адекватного відповідника в українській мові, який би зміг зберегти його точне поняття та передати його значення максимально чітко із збереженням змісту, тому найбільш доцільним у такому випадку є скористатися засобом експлікації, тобто виконати переклад за допомогою пояснення.

4. *I just want to say, shout-out to Drake* [76]

Хочу лиш сказати, передаю привіт Дрейку.

В даному випадку вжито сленговий вираз, що використовується у випадках, коли людині висловлюють подяку, вдячність. За відсутності відповідного іменника в українській мові, ми вдалися до засобу експлікації, тобто виконали

переклад за допомогою пояснення.

5. *You won't believe, but I was **left on read*** [81]

*Ти не повіриш, але моє **повідомлення прочитали та так і не відповіли*** У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає прочитати повідомлення в соцмережі та проігнорувати його. Майже в кожному месенджері зараз присутній індикатор, який показує чи прочитали ваше повідомлення, чи ні; оскільки даний вираз не має жодного адекватного відповідника в українській мові, який би зміг зберегти його точне поняття та передати його значення максимально чітко, при перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом описового перекладу.

6. *We've been **rocking with each other like forever*** [83]

*Ми завжди **гарно проводили час та зустрічались** один з одним* У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає проводити гарно час, розважатись, часто в контексті романтичних відносин між чоловіком та жінкою. Даний вираз можна було б передати українським сленговим відповідником «зависати», але зважаючи на контекст (бесіда між молодим чоловіком та дівчиною після розлучення), кращим рішенням в даному випадку буде застосувати описовий переклад, щоб зберегти посил оригінального виразу.

7. *Like he was a dancer in a club and I **made it rain on him*** [85] *Наче він був танцюристом в клубі і я **кидала в нього гроші*** У цьому реченні вжито сленговий вираз, що означає розкидати вгору

перед людьми, що танцюють, таким чином, щоб купюри падали, як краплі дощу; як правило це купюри дрібного номіналу. Даний вираз не має жодного відповідника в українській мові та притаманний суто англійській мові, тому

75

кращим рішенням в даному випадку буде застосувати описовий переклад, щоб зберегти посил оригінального виразу.

8. *Get my dream car, live my dream life, **YOLO*** [91]

*Купити собі автомобіль мрії, жити як у мрії, - **живемо один раз*** У цьому реченні вжито сленговий вираз-аббревіатуру, яка розшифровується як «*you only live once*». Дослівно він перекладається як «*ти живеш лише один раз*», і так як

дана абрєвіатура не має жодного відповідника в українській мові, а абрєвіатура з українського варіанту – ТЖЛОР – була б не кращим варіантом адаптації, кращим рішенням в даному випадку буде застосувати описовий переклад та розшифрувати абрєвіатуру, щоб зберегти посил оригінального виразу.

9. I know some of Gaga's stans, oh yes [92]

Я знаю деяких дійсно відданих фанатів Леді Гаги, о так

У цьому реченні вжито сленгове слово, яким називають відданих фанатів якогось співака, інколи актора, при цьому «*stan*» це більше ніж просто фанат. При перекладі даної сленгової одиниці ми скористалися засобом описового перекладу, оскільки даний вираз не має жодного адекватного відповідника в українській мові, який би зміг зберегти його точне поняття та передати його значення максимально чітко із збереженням змісту, тому найбільш доцільним у такому випадку є скористатися засобом експлікації.

3.7. Відсоткове співвідношення застосованих способів перекладу сленгових елементів

Отже, спираючись на 67 прикладів перекладених речень, які містять в собі сленгові слова або фрази, можемо зробити такі висновки:

76

Способи перекладу сленгових елементів

■ Семантичний еквівалент ■ Функціональний аналог ■ Калькування
■ Транслітерація ■ Описовий переклад ■ Антонімічний переклад

Діаграма 3.1. Способи перекладу сленгових елементів

Спираючись на інформацію, наведену в діаграмі вище, маємо наступне:

- Найпоширеніший спосіб передачі сленгових одиниць з англійської на українську мову – підбір умовного еквіваленту.

Все ж досить велика кількість англійських сленгових слів та виразів має точні відповідники в українській мові, так як багато явищ в обох культурах – як українській, так і в американській – довкола яких з'являються сленгові вирази (гроші, відпочинок, заборонені субстанції, люди, тощо), місцями співпадають. Використовуючи цей спосіб, нам вдалося перекласти 49% сленгових виразів.

- Використовуючи спосіб підбору функціонального аналогу, нам вдалось перекласти 23% сленгових одиниць.

Значна кількість сленгових виразів в англійській мові все ж має свою специфіку, інколи досить складно знайти відповідник, який би чітко передавав значення сленгової одиниці українською мовою. З цієї причини, доводиться шукати інші вирази, які мають схоже значення.

77

- З допомогою транслітерації було передано лише 7% сленгових одиниць.

Тим не менш, даний спосіб передачі сленгових елементів стає все популярнішим, оскільки вплив англійської мови на українську в умовах постійного розвитку Інтернету – зокрема соцмереж – та глобалізації на даний момент є як ніколи великим; потік інформації розростається як в об'ємах, так і в швидкості, тому нові мовні одиниці значно простіше та швидше просто транслітерувати, аніж підбирати чи вигадувати новий термін-аналог чи еквівалент.

- Описовий переклад також є досить поширеним способом перекладу – 13% випадків.

У зв'язку з морфологічною структурою англійської мови та певними особливостями словотвору – наприклад, іменники та похідні від цих іменників дієслова, в англійській мові зустрічаються набагато частіше, ніж в українській та більш притаманні саме англійській мові. За відсутністю еквівалентів чи аналогів для багатьох сленгових дієслів, переклад подібних сленгових дієслів відбувається саме з допомогою описового перекладу. Тим не менш, не лише дієслова перекладаються з допомогою експлікації, а й безліч фраз та словосполучень, притаманних суто англійській мові.

- Калькування або дослівний переклад стало не найпопулярнішим способом перекладу – лише 4% від усіх представлених сленгових елементів було передано саме завдяки цьому способу.
- Антонімічний переклад також зустрічається вкрай рідко – лише 4% випадків.

Обидва способи застосовуються нечасто, так як в багатьох випадках підбір еквіваленту, аналогу чи простий опис сленгового явища виглядає більш органічно і не псує посил та стилістику оригінального виразу. І лиш у небагатьох випадках калькування або антонімічний переклад це кращий варіант.

78

ВИСНОВКИ

В процесі написання кваліфікаційної роботи було проведено дослідження сленгової лексики в англійському дискурсі розважальних шоу, досліджені особливості перекладу сленгової лексики українською.

Першочерговою метою вищезгаданого дослідження був пошук засобів адекватного перекладу сленгової лексики, і для її досягнення, ми виконали наступні завдання:

- визначили поняття «сленг» та дослідили підходи до його вивчення;
- розглянули специфіку вживання сленгової лексики в англійській та

українській мовах;

- дослідили специфіку мовлення в сучасних розважальних шоу; ●

проаналізували особливості перекладу сленгової лексики українською мовою.

В другому розділі було проведено лінгвістичний аналіз сленгових елементів. Було продемонстровано морфологічне різноманіття сленгових одиниць в англійській мові. За відсутності єдиної всеохоплюючої класифікації сленгу та власне неможливості об'єднати усі фактори, за якими сленг можна класифікувати, було прийняте рішення групувати сленгові одиниці за частинами мови. Було встановлено, що чимало сленгових елементів можуть «переходити» в різні частини мови; так сленгові іменники з легкістю перетворюються на сленгові дієслова, від сленгових дієслів з допомогою афіксів утворюються прикметники та іменники, тощо.

В третьому розділі було продемонстровано, як на практиці застосовуються перекладацькі трансформації, виділено 6 основних засобів на основі граматичних та лексичних трансформацій, також було з'ясовано, який із засобів є найбільш поширеним та з яких причин. Окрім безпосередньо аналізу трансформацій, був проведений перекладацький аналіз; на прикладі 67

79

перекладених речень, було з'ясовано, що більшість сленгових одиниць з англійської мови мають прямі відповідники в українській мові («умовний сленговий еквівалент»); значна кількість сленгових одиниць, в зв'язку з різницею в соціокультурній складовій обох країн, все ж не має прямих відповідників, але з легкістю можна підібрати функціональний аналог; для перекладу сленгових дієслів частіше за все використовується описовий переклад або транслітерація – оскільки в англійській мові субстантивація та вербалізація, та власне перехід інших частин мови, є більш поширеним ніж в українській і в зв'язку з цим утворюється більше дієслів, які не мають жодного еквіваленту; транслітерація стає все поширенішим способом адаптації сленгових слів в зв'язку з бурхливим розвитком Інтернету та швидкому притоку нових слів з англійської мови; антонімічний переклад та калька використовуються не так часто, як перелічені вище трансформації.

В підсумок можемо сказати, що переклад сленгової лексики є складним процесом, оскільки використання будь-якої ненормативної лексики суворо

залежить від ситуації та сфери вживання, так як сленг до кінця є зрозумілим лише представникам відносно вузького кола осіб, які вводять у вжиток нові слова та вирази і самі ж користуються ними – що, в свою чергу, викликає труднощі у перекладача. Тобто, для досягнення максимально адекватного та якісного перекладу, перекладач має бути добре знайомий зі специфікою зниженої лексики, як мови оригіналу, так і мови перекладу і, що не менш важливо, вміти розпізнавати та застосовувати відомі нам на даний момент перекладацькі трансформації.

80

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список використаної літератури:

1. Влахов С. Неперекладне в перекладі. [Навч. посібник]. Вид.5. - М.: Р. Валент, 2012. - 406 с.
2. Крупнов В.М. У творчій лабораторії перекладача. - М.: Міжнарод. відносини, 1976. - 192 с.
3. Л.Л. Нелюбін. Лексикографічні аспекти перекладу. - М.: Вищ. школа, 1987. - 208 с.
4. Белоручев Р.К. Теорія та методи перекладу. - М.: Московський. ліцей, 1996. - 208 с.
5. Мирам Г.Е. Перекладні картинки. Професія перекладач. - Київ: Ніка Центр, 2001. - 336 с.
6. Туранський І.І. Зміст та вираз інтенсивності в англійській мові: Автореф. дис. д-ра філол. наук., 1991. - 35 с.
7. Волошин Ю.К. Американський сленг у розмовній мові // Лінгвістичні одиниці різних рівнів та його функціональні характеристики. - Краснодар, 1982. - С. 13
8. Хом'яков В.А. Три лекції про сленг: посібник для студентів педагогічних інститутів. - Вологда, 1970. - 62 с.
9. Казакова Т.А. Художній переклад: пошук істини. - СПб., 2006. - 224 с 10. Бархударов Л.С. Мова та переклад: питання загальної та приватної теорії перекладу. - М.: Міжнародні відносини. 1975. - 237 с.

11. Оксфордський словник іншомовних слів/Уклад. – К.: Довіра, 2000. – 903 с.
12. Березівська Е.М. Молодіжний сленг: Формування та функціонування / Е.М. Березівська // Питання мовознавства. - 1996. - №3. - С. 32 - 41. 13.
- Хом'яков В.А. Введення у вивчення сленгу – основного компонента англійського просторіччя / В. Хом'яков. - Вологда, 1971.
14. Аніщенко О.А. Еволюція позначення молодіжної мови: від технічної